

371.2011

ข 15411

1.2

บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6

ปริญญานิพนธ์

ของ

ธนวรรธก์ ไสยประภาส

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

เมษายน 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

187462

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญหานี้นับตั้งแต่วันที่
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ. สุกัญญา ดิยะสุวรรณ)
..... กรรมการ
(ผศ. สมหมาย รอดโพธิ์ทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ. สุกัญญา ดิยะสุวรรณ)
..... กรรมการ
(ผศ. สมหมาย รอดโพธิ์ทอง)
..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ดร. ไพศาล หวังพานิช)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้นับตั้งแต่วันที่.....เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 5 เดือน เมษายน พ.ศ. 2536

ประกาศขอบคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุกัญญา คิยะสุวรรณ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมหมาย รอดโพธิ์ทอง กรรมการ
และรองศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล หวังพานิช กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษา
แนะนำ เอาใจใส่แก้ไขข้อบกพร่องอย่างใกล้ชิด จนปริญญานิพนธ์สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย
ทุกประการ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.บุญลือ ทองอยู่ อาจารย์ณรงค์ สุขพยัคฆ์ อาจารย์สนธิรัก
เทพเรณู อาจารย์สุเทพ ชูเกียรติ และอาจารย์จิระพันธุ์ พิมพ์พันธุ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบแก้ไข
ปรับปรุงและให้คำแนะนำแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชน ในเขตการศึกษา 6 ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เป็นอย่างดี และขอขอบคุณอาจารย์เปรมฤดี ไสยประภาส เด็กหญิงศศิวิมล ไสยประภาส
เด็กหญิงมนัสวี ไสยประภาส และเพื่อนนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 19
ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการศึกษาและจัดทำปริญญานิพนธ์มาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์อันจะมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณและบูรพาจารย์
ทุกท่าน ที่อบรม สั่งสอนและให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย

ธนาวรรค์ ไสยประภาส

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของบทบาท	9
บทบาทของโรงเรียนเอกชนในการจัดการศึกษา	10
บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียน เอกชน.....	11
การวางแผนการศึกษา	14
การพัฒนาหลักสูตร	19
การนิเทศการศึกษา	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	34
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	36

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล	38
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ลักษณะที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ตอนที่ 1 ศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการ ศึกษา 6 ในงาน 3 ด้าน	41
ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตาม ระดับโรงเรียน ที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริม งานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6	50
ตอนที่ 3 แสดงคำร้อยละของข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดอย่างอิสระ เกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6	58
 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	64
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	64
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	65

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
การอภิปรายผล	67
ข้อเสนอแนะทั่วไป	75
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	76
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	84
ประวัติย่อผู้วิจัย	96

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 บทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรของหน่วยงาน	22
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับโรงเรียนเอกชน	36
3 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของ ศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน โดยรวมและ เป็นรายด้าน	41
4 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของ ศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขต การศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ด้านการวางแผน การศึกษา	42
5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของ ศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขต การศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ด้านการพัฒนา หลักสูตร	44
6 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของ ศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขต การศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ด้านการนิเทศ การศึกษา	46
7 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของ ศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขต การศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับ โรงเรียนโดยรวมและเป็นรายด้าน	47

8	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการ อำเภอ ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 โดยรวมทุกด้าน	51
9	แสดงการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับ โรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน โดยรวมเป็นรายคู่	52
10	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการ อำเภอ ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการวางแผนการศึกษา	53
11	แสดงการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับ โรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน ด้านการวางแผนการศึกษาเป็นรายคู่	54
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการ อำเภอ ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการพัฒนาหลักสูตร	55
13	แสดงการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับ โรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตร	56

14	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการ อำเภอ ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการนิเทศการศึกษา	57
15	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการวางแผนการศึกษา	58
16	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการพัฒนาหลักสูตร	60
17	คำร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนตามทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการการนิเทศการศึกษา	62

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 ระดับการปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียน
เอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน โดยรวมทุกคำแนะนำแนกตาม
ระดับโรงเรียน 48
- 2 ระดับการปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียน
เอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียน
และเป็นรายด้าน 49

ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งสำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการแก้ปัญหาการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ปัญหา ดังที่เพลโต (Plato) กล่าวว่า การศึกษา คือเครื่องมือที่ผู้ปกครองประเทศใช้ในการเปลี่ยนแปลงนิสัยมนุษย์ เพื่อก่อให้เกิดรัฐที่มีความสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (ภิญโญ สาร. 2530 : 7 : อ้างอิงมาจาก Plato. The Republic) การศึกษาของประเทศไทยในทุกๆระดับถือว่าเป็นหน้าที่ของรัฐและสถานศึกษาทั้งปวงต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐโดยมีกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัยเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษา

เนื่องด้วยภารกิจในการพัฒนาประเทศของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษาและด้านอื่น ๆ จะต้องได้รับการพัฒนาควบคู่ไปพร้อม ๆ กัน ทำให้รัฐบาลไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากประชากรมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รัฐบาลจึงสนับสนุนให้เอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ระบุไว้ว่า "ส่งเสริมให้เอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้นให้มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการสามารถพึ่งตนเองได้ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร การอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน และการรับรองมาตรฐาน" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 21) และในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้กำหนดนโยบายการศึกษาเอกชนว่า "สนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและให้มากขึ้น" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 38)

ดังนั้นเอกชนจึงได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา พัฒนาชุมชนและประเทศชาติ มาโดยตลอด และแนวทางในการจัดการศึกษาเอกชนมีการปรับให้สอดคล้องตามสถานการณ์

การเปลี่ยนแปลงของประเทศตลอดมา แต่ในปัจจุบันการจัดการศึกษาโดยรวม โรงเรียนเอกชนยังประสบปัญหาโดยเฉพาะในด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามที่ ดร.รุ่ง แก้วแดง กล่าวว่า สภาพปัญหาโรงเรียนเอกชนที่พบมากคือ เจ้าของโรงเรียนหรือผู้บริหารไม่สนับสนุนด้านการเรียนการสอนให้ครบหลักสูตรมุ่งเน้นแต่รายวิชาที่นักเรียนต้องไปสอบเพื่อเรียนต่อในระดับสูงขึ้นเท่านั้น ผลก็คือ นักเรียนไม่พัฒนาครบทุกด้านตามจุดประสงค์ของการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2531 : 2)

จากรายงานผลการวิจัยของ สุกัญญา นิธิกร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2535 : 1 ; อ้างอิงมาจากสุกัญญา นิธิกร. 2532) เรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของเอกชน : รายได้รายจ่ายของโรงเรียนเอกชน พบว่า โรงเรียนเอกชนขนาดกลางและขนาดเล็กมีฐานะทางการเงินทรุดลง เนื่องมาจากจำนวนนักเรียนลดลง สาเหตุเพราะว่าโรงเรียนขาดคุณภาพในด้านการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานของโรงเรียนเอกชนเอง จึงไม่เป็นที่นิยมของผู้ปกครองที่จะส่งบุตรหลานเข้า去学习 และในระยะปัจจุบันสภาพปัญหาของโรงเรียนเอกชนก็ยังมีอยู่ ดังที่ นายเจริญผล สุวรรณโชติ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า ถึงเวลาแล้วที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจะต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพครูโรงเรียนเอกชนและจะต้องจัดให้มีการปรับปรุงคุณภาพของครูโรงเรียนเอกชนให้มีวุฒิในระดับปริญญาตรีมากขึ้นและให้สอนนักเรียนตรงตามสายวิชาเอกที่ได้เรียนมา (เฉลิมวิลี. วันศุกร์ที่ 12 มิถุนายน 2535. หน้า 6)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในปัจจุบันมีโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนในส่วนกลาง คือกรุงเทพมหานคร อยู่ในความดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนในส่วนภูมิภาค โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็นเขตการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ มีจำนวน 12 เขตการศึกษา อยู่ในความดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัดที่โรงเรียนเอกชนสังกัดอยู่ในพื้นที่จังหวัดนั้น ๆ

สำหรับในพื้นที่เขตการศึกษา 6 เป็นเขตการศึกษาที่ตั้งอยู่ในใจกลางของประเทศประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ รวม 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลพบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสระบุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี การจัดการศึกษาเอกชน

ในเขตการศึกษา 6 ปัจจุบัน (สถิติปี พ.ศ. 2535) มีโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาจำนวน 115 โรงเรียน จำนวนครู 2,546 คน จำนวนนักเรียน 62,079 คน (สำนักงานศึกษาธิการเขตการศึกษา 6. 2535 : 8 - 15) เป็นที่น่าสังเกตว่าเขตการศึกษา 6 เป็นเขตผู้นำทางการศึกษา ซึ่งมีอยู่ 4 เขตการศึกษา ได้แก่ เขตการศึกษา 3 เขตการศึกษา 6 เขตการศึกษา 7 และเขตการศึกษา 11 โดยกระทรวงศึกษาธิการมีวัตถุประสงค์ว่าเขตผู้นำทางการศึกษา จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นแบบอย่างแก่เขตการศึกษาอื่น ๆ จากสถิติจำนวนโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 6 ได้ลดจำนวนลง คือ ในปีการศึกษา 2532 มีจำนวน 121 โรงเรียน ปีการศึกษา 2533 มีจำนวน 118 โรงเรียน ปีการศึกษา 2534 มีจำนวน 115 โรงเรียน ทั้งที่รัฐบาลได้ให้ความช่วยเหลือในด้านเงินอุดหนุนโรงเรียนเอกชนถึงร้อยละ 53.3 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมดในเขตการศึกษา 6 (ประชุม รอดประเสริฐ และคณะ. 2531 : 31) แต่ก็ยังมีโรงเรียนเอกชนบางโรงเรียนต้องเลิกล้มกิจการไป

สาเหตุของการล้มเลิกกิจการนั้นมาจากโรงเรียนเอกชนมีจำนวนนักเรียนลดลงไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง เนื่องจากโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนจัดการบริหารไม่เป็นระบบระเบียบ ขาดการวางแผนและการติดตามผล สาเหตุดังกล่าวสอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยของ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2532 : 93) เรื่องประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน : ปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อโรงเรียนเอกชน พบว่าโรงเรียนเอกชนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง รูปแบบการบริหารงานของโรงเรียนจะมีการวางแผนงานเป็นระบบและมีการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่โรงเรียนเอกชนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำจะมีลักษณะอะลุ่มอล่วย ไม่มีแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน และจากการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของนักเรียนภายในเขตการศึกษา 6 ในวิชาคณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533 พบว่า โรงเรียนเอกชนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และสังคมศึกษาต่ำกว่าโรงเรียนรัฐบาล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติของประเทศทุกโรงเรียน และวิชาสังคมศึกษาพบว่า มีบางโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ปกติของประเทศ (สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 6. 2534 : 17) แสดงว่าคุณภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนเอกชนบางโรงเรียนต้องเลิกล้มกิจการไป

จากสภาพปัญหาโรงเรียนเอกชน ในเขตการศึกษา 6 ดังกล่าว ศึกษาธิการอำเภอ ในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในระดับอำเภอ มีหน้าที่ดูแลส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ (กระทรวงศึกษาธิการ : คำสั่งที่ 687/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2519) และตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกประกาศกำหนดให้ศึกษาธิการอำเภอ มีหน้าที่ควบคุมดูแล ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเอกชนในการจัดการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับและคำสั่งต่าง ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประกอบกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ปรับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี ระยะที่ 2 (ปี 2533 - 2535) เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสภาพของการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากสถานศึกษาที่สังกัดกรมต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความควบคุมดูแลของศึกษาธิการอำเภอ เช่น โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัด สปช. เป็นต้น ได้จัดตั้งหน่วยงานของแต่ละกรมมากกว่ากับ ควบคุมดูแล และบริหารงานกันเอง จะคงเหลืออยู่เพียงโรงเรียนเอกชนเพียงหน่วยงานเดียวที่ยังอยู่ในความควบคุมดูแลของศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบหรือมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาดังกล่าว

ฉะนั้น ศึกษาธิการอำเภอในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีหน้าที่เข้าไปส่งเสริม สนับสนุนงานโรงเรียนเอกชนโดยตรง และจากการรายงานผลการวิจัยของโกวิทย์ กันยาวุฒิกุล (2533 : 122) เกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการควบคุมส่งเสริมงานโรงเรียนเอกชน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประสงค์จะให้ศึกษาธิการอำเภอเข้าไปมีบทบาทในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนมากขึ้น เพราะจากผลการวิจัยดังกล่าวศึกษาธิการอำเภอได้ปฏิบัติบทบาทเน้นหนักไปในด้านการบริหารการเงินและธุรการ เป็นส่วนใหญ่

ในฐานะที่ผู้วิจัยดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ ปฏิบัติหน้าที่ราชการอยู่ในเขตการศึกษา 6 จึงสนใจที่จะศึกษาว่าบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ในงาน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับใด เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลปรับปรุงและพัฒนาบทบาทงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมโรงเรียนเอกชนต่อไป

↓ 10/01/2535

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในงาน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 จำแนกตามระดับโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและพัฒนาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในเขตการศึกษา 6 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า1. เนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในงาน 3 ด้านคือ

- 1.1 ด้านการวางแผนการศึกษา
- 1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 1.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 115 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับโรงเรียนเป็นชั้น ตามตารางสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน และสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากตามลำดับ

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 จำแนกตามระดับโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

3.1.1 ระดับอนุบาลศึกษา

3.1.2 ระดับอนุบาลศึกษา ถึงระดับประถมศึกษา

3.1.3 ระดับอนุบาลศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ในงาน 3 ด้านคือ

3.2.1 ด้านการวางแผนการศึกษา

3.2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

3.2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทบาท หมายถึง การปฏิบัติหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ศึกษานิเทศก์ ในเขตการศึกษา 6 เกี่ยวกับการส่งเสริมงานวิชาการ

2. การส่งเสริมงานวิชาการ หมายถึง การสนับสนุน การให้คำแนะนำปรึกษา การควบคุมการปฏิบัติงาน การประสานงาน การให้บริการ การเผยแพร่ การประเมินผลและรายงานผลเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 การส่งเสริมงานวิชาการแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการวางแผนการศึกษา หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล ข้อมูลทางการศึกษาเพื่อให้บริการโรงเรียนนำไปใช้ในการวางแผน สนับสนุนให้โรงเรียน ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ การวางแผนการศึกษา และรวบรวมแผน การศึกษาของโรงเรียนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเอกชนในระดับอำเภอ

2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ หลักสูตร การประสานงานการนำหลักสูตรไปใช้ การควบคุมดูแลการใช้สูตรในโรงเรียน และ เสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักสูตรในโรงเรียนเอกชน

2.3 ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง การตรวจตรา การให้คำแนะนำปรึกษา การช่วยเหลือปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนเอกชน

3. ทัศนะ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 เกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน

4. ศึกษาธิการอำเภอ หมายถึง บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียน เอกชน พ.ศ. 2525 ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่เขตการศึกษา 6

5. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน หมายถึง ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน ใน โรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6

6. โรงเรียนเอกชน หมายถึง สถานศึกษาประเภทสามัญศึกษา ที่จัดการศึกษาในระบบ โรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตการศึกษา 6 แบ่งการจัดการศึกษา ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้เรียกว่าระดับโรงเรียน คือ

- 6.1 ระดับอนุบาลศึกษา
- 6.2 ระดับอนุบาลศึกษาถึงระดับประถมศึกษา
- 6.3 ระดับอนุบาลศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา

๘.7. เขตการศึกษา 6 หมายถึง ท้องที่ที่กระทรวงศึกษาธิการแบ่งเป็นเขตเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยจังหวัดต่าง ๆ รวม 7 จังหวัด คือ จังหวัดลพบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสระบุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดชัยนาท และจังหวัดอุทัยธานี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ครั้งนี้ เพื่อความเข้าใจในเนื้อหาของการศึกษา จึงจัดลำดับหัวข้อศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของบทบาท
2. บทบาทของโรงเรียนเอกชนในการจัดการศึกษา
3. บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน
4. การวางแผนการศึกษา
5. การพัฒนาหลักสูตร
6. การนิเทศการศึกษา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของบทบาท

มนุษย์ทุกคนย่อมมีบทบาทตามสถานภาพของตน เช่น ครูมีหน้าที่อบรมสั่งสอนนักเรียนให้เป็นคนดีมีความรู้ ผู้บริหารโรงเรียน มีหน้าที่บริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นต้น นักจิตวิทยาสังคมให้การยอมรับว่าตำแหน่งและบทบาทเป็นสิ่งที่มียอยู่แล้วบุคคลเพียงเข้าไปครองตำแหน่งและแสดงบทบาทตามตำแหน่งนั้น ๆ (สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2523 : 149) ซึ่งเกี่ยวกับบทบาทนี้ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้

กัญญา สาธ (2519 : 283) ให้ความหมายว่า บทบาทหน้าที่ หมายถึงความมุ่งหวังที่บุคคลอื่นคาดหวัง บุคคลในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งควรจะทำหรือแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาในสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง บทบาทหน้าที่นี้จะมีควบคู่อยู่กับตำแหน่งที่บุคคลดำรงอยู่ในขณะนั้น

อุทัย หิรัญโต (2519 : 120) กล่าวว่า บทบาท หมายถึงการปฏิบัติหน้าที่หรือการ แสดงออกของคนที่คนอื่นคาดคิดหรือคาดหวังว่าเขาจะทำเมื่ออยู่ภายใต้สถานการณ์ทางสังคมอย่าง หนึ่ง การที่ประชาชนคาดหมายหรือหวังให้เขากระทำอย่างนั้นก็คือเอาฐานะและหน้าที่ทางสังคม ของเขาเป็นมูลฐาน ส่วนสมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 57) เห็นว่า บทบาท คือ การประพฤติ ปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเดวิส (Davis. 1962 : 40) กล่าวว่า การที่บุคคลจะดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ต้องมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ควบคู่กับ ตำแหน่งนั้นและบุคคลอื่นผู้เกี่ยวข้อง

จากแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับความหมายของบทบาทสามารถสรุปได้ว่า บทบาท คือ การแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยบุคคลหนึ่งตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้กับตำแหน่งนั้น ๆ

บทบาทของโรงเรียนเอกชนในการจัดการศึกษา

เอกชนมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาของชาติมาเป็นเวลานานนับตั้งแต่สมัยสุโขทัย และลพบุรีเป็นต้นมา โดยในระยะแรกจัดในวัด วังและบ้าน ต่อมาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ มหาราชแห่งกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 2199 - 2231) ได้มีคณะมิชชันนารีในอารักขาของฝรั่งเศสเข้ามาเผยแผ่ศาสนา และได้ขอพระราชทานบรมราชานุญาตจัดตั้งโรงเรียนขึ้น เพื่อทำ การสอนภาษาและวิทยาการสมัยใหม่แก่ประชาชนชาวไทยนอกเหนือไปจากการเผยแผ่ศาสนาที่ เรียกกันว่า โรงเรียนสามเณร และถือได้ว่าเป็นการจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ขึ้นเป็นครั้งแรก โรงเรียนสามเณรนี้ได้รับความนิยมมากแต่ภายหลังกิจการได้หยุดชะงักลงชั่วคราวเมื่อครั้งเสีย กรุงศรีอยุธยาแก่พม่าในปี พ.ศ. 2310 จนถึงสมัยกรุงธนบุรี และกลับมาได้รับความนิยมอีกครั้งใน สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา

สำหรับในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์นี้อาจแบ่งการจัดการศึกษาเอกชนออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงก่อนประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ (พ.ศ. 2325 - 2460) และช่วงหลัง ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2461 เป็นต้นไป

การจัดการการศึกษาเอกชนในช่วงก่อนประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์นั้น รัฐบาลได้ปล่อยให้โรงเรียนเอกชนทั้งหลายดำเนินงานอย่างอิสระโดยมิได้มีการควบคุมแต่อย่างใด

ซึ่งในช่วงนี้มีโรงเรียนเอกชนเกิดขึ้นหลายโรง เช่น โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน โรงเรียนราชินี โรงเรียนวัฒนาวิทยาลัย เป็นต้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2461 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อควบคุมโรงเรียนเอกชนทั้งปวง และต่อมาได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ขึ้นอีกหลายครั้งเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจนถึง พ.ศ. 2525 ได้มีพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และยังคงใช้มาจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนเอกชนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการแบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดการศึกษาของชาติ ปัจจุบัน (สถิติปี พ.ศ. 2534) มีโรงเรียนเอกชน จำนวน 5,042 โรง ครู 74,315 คน และนักเรียน 1,947,462 คน อยู่ในความควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสามารถแบ่งเบาภาระการจัดการศึกษาของรัฐดังนี้ คือ ในระดับอนุบาลศึกษา เอกชนได้เข้ามาร่วมจัดการศึกษาร้อยละ 28 ประถมศึกษาร้อยละ 10 และมัธยมศึกษาร้อยละ 10 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (แผนพับ). ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า)

บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน

ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 687/2519 ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2519 กำหนดให้ศึกษาธิการอำเภอ เป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่ดูแล กำกับ เร่งรัดการปฏิบัติงานราชการของหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งส่วนราชการสังกัดส่วนภูมิภาคและราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ภายใต้ข้อบังคับกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 3) และพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 48) ดังนี้

1. ประสานและจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมของอำเภอ และแผนปฏิบัติราชการ รวมทั้งจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน โครงการ ตั้งและจัดสรร

งบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับแผนแม่บทของกระทรวงและแผนของจังหวัด ตลอดจนกำกับ
เร่งรัด ติดตาม ประเมินผล การดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ของหน่วยงานสังกัดกระทรวง
ศึกษาธิการในอำเภอ และเป็นหน่วยข้อมูลทางการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรมในระดับ
อำเภอ

2. ประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม
รวมทั้งส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานทั้งในและนอกกระทรวง
ศึกษาธิการภายในอำเภอ

3. ปฏิบัติราชการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การศาสนา และการ
วัฒนธรรม ซึ่งกำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ หรือศึกษาธิการอำเภอหรือตามที่ได้รับ
มอบหมาย

4. ปฏิบัติราชการของกระทรวงซึ่งมิได้กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใดใน
อำเภอโดยเฉพาะ

5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือที่
ได้รับมอบหมาย

จากอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
มีหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็น
งานในหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการใน 3 ฐานะ คือ

1. ในฐานะกระทรวงศึกษาธิการ โดยเหตุที่กระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนราชการ
หน่วยงาน สถานศึกษา ในสังกัดเป็นจำนวนมากและส่วนราชการกระจายอยู่ในส่วนภูมิภาคภายใน
เขตอำเภอ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเป็นส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเพียงส่วน
ราชการเดียวในระดับอำเภอที่แบ่งส่วนราชการเป็นส่วนภูมิภาค จึงมีอำนาจที่จะต้องปฏิบัติราชการ
ของกระทรวงศึกษาธิการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบ ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
กระทรวงศึกษาธิการ

2. ในฐานะสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ
เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามระเบียบ

บริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งการปฏิบัติงานอื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และ มติที่กำหนด

3. ในฐานะกรมต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและครุสภาอำเภอโดยเหตุที่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้แบ่งส่วนราชการเป็นกรมและส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม จำนวน 14 กรมและเมืองคักรครูซึ่งจัดตั้งตามพระราชบัญญัติครู คือ ครุสภา ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวไม่มีส่วน ราชการและหน่วยงานในส่วนภูมิภาค หรือมีแต่ส่วนราชการดังกล่าวได้มอบอำนาจหรือมอบหมายให้ จังหวัดหรืออำเภอ การปฏิบัติงานดังกล่าวจึงอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 ระบุว่าให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และกระทรวง ศึกษาธิการได้ออกประกาศแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดให้ศึกษาธิการอำเภอเป็นพนักงาน เจ้าหน้าที่ ซึ่งมีหน้าที่ในการตรวจสอบ ควบคุม ดูแลโรงเรียนเอกชนทุกประเภทในเขตอำเภอ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2527)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2533 : 131 - 133) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ เกี่ยวกับงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ ตามแผนอัตรากาลัง 3 ปี ระยะที่ 2 (2533 - 2535) ไว้ดังต่อไปนี้

1. บทบาทงานแผนงาน ได้แก่ การจัดทำข้อมูล สถิติและสารสนเทศการศึกษา วิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม วิเคราะห์นโยบายแผนงาน โครงการของกระทรวง กรม จังหวัด เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการ วัฒนธรรม ระยะ 5 ปี แผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมของอำเภอ รวมทั้งการ ประสานแผนของหน่วยงาน สถานศึกษาต่าง ๆ ภายในอำเภอ

2. บทบาทงานวิชาการ ได้แก่ การควบคุมตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม การนิเทศการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม การแนะแนว การศึกษาและอาชีพทุกระดับและทุกประเภท การติดตามผล การควบคุมและการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาระดับต่าง ๆ ให้ความประสานสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

3. บทบาทการดำเนินการตรวจติดตามและประเมินผล ได้แก่ การตรวจติดตามและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงาน และสถานศึกษา และรายงานผลการปฏิบัติงานและปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการต่าง ๆ

จากบทบาททางวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ ตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี ระยะที่ 2 (2533 - 2535) เมื่อวิเคราะห์ในบทบาทดังกล่าวซึ่งครอบคลุมในเนื้อหางานในฐานะผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ สามารถสรุปบทบาทของศึกษาธิการอำเภอเกี่ยวกับงานวิชาการที่จะส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา เพื่อนำมาศึกษาค้นคว้าถึงบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ในงาน 3 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผนการศึกษา
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร
3. ด้านการนิเทศการศึกษา

การวางแผนการศึกษา

การวางแผน หมายถึงการปฏิบัติงานในอนาคตให้ตรงกับเป้าหมายที่ต้องการโดยกำหนดงานและวัตถุประสงค์รายย่อยของงานนั้นไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน (ภิญโญ สาร. 2519 : 74)

ธงชัย สันติวงษ์ และสดสัย กิตติจิตต์ (2525 : 4) ให้ความหมายไว้ 2 ประการ คือ

1. ความหมายในแง่ของงานที่ต้องปฏิบัติของผู้บริหารแต่ละคน คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ การจูงใจและสื่อความหมาย การวัดผลงานและการพัฒนาบุคคล
2. ความหมายที่มีขอบเขตกว้างกว่าที่คลุมถึงการบริหารทั้งหมดว่า คือ กระบวนการบริหารที่ต่อเนื่องครอบคลุมถึงกิจกรรมของงานและมุ่งสู่อนาคต

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2530 : 5) กล่าวว่า การวางแผน หมายถึงกระบวนการที่ช่วยตัดสินใจเลือกสิ่งที่จะดำเนินการในอนาคต เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ ที่วางไว้

ภายใต้เงื่อนไขระยะเวลาและทรัพยากรเป็นกลไกเพื่อตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร อย่างไร
ใครทำ ทำเมื่อใดและที่ไหน ที่ผูกพันจนเป็นระบบและต่อเนื่องกัน

สรุปได้ว่า การวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคต การตัดสินใจและการปฏิบัติของบุคคล
หรือหน่วยงานต่าง ๆ

ความสำคัญของการวางแผน

การวางแผนและการบริหารเป็นของคู่กัน การวางแผนเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหาร
ฉะนั้นการวางแผนจึงมีความสำคัญต่อการบริหาร ดังที่ สมยศ นาวิก (2522 : 75) เห็นว่า
การวางแผนช่วยค้นหาหรือชี้ให้ทราบถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นและสามารถปรับสถานการณ์ทั้งดีและ
ไม่ดีให้เกิดประโยชน์ได้

อนันต์ เกตุวงศ์ (2526 : 10) กล่าวว่า การวางแผนช่วยชี้ให้เห็นถึงความต้องการ
เพื่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตได้ นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2527 :

2 - 3) สรุปว่าการวางแผนมีประโยชน์ ดังนี้

1. การวางแผนเป็นเครื่องมือช่วยให้มีการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์
2. การวางแผนเป็นศูนย์กลางการประสานงาน
3. การวางแผนทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นไปโดยประหยัดมีประสิทธิภาพ

และประสิทธิผล

4. การวางแผนเป็นเครื่องมือในการควบคุมงานของนักบริหารเพื่อติดตามตรวจสอบ
การปฏิบัติงานของฝ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมายที่ต้องการ

การจัดระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อการวางแผน

การจัดระบบข้อมูล สารสนเทศ องค์การหรือหน่วยงานจะต้องจัดเก็บข้อมูลโดยกำหนด
วัตถุประสงค์ในการใช้ไว้ล่วงหน้า สำหรับวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่เป็นสถานศึกษาจะจัดเก็บ
ข้อมูลด้านการศึกษา ก็เพื่อวางแผนการศึกษา และบริหารการศึกษา จึงต้องเก็บข้อมูลทั้งในระบบ
การศึกษาและนอกระบบการศึกษา (บุญลือ ทองอยู่ และปราโมทย์ เจนการ. 2527 :

98 - 100) ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น สภาพสังคม เศรษฐกิจ ลักษณะภูมิประเทศ การคมนาคม เป็นต้น
2. ข้อมูลเกี่ยวกับประชากร ได้แก่ จำนวนประชากร อัตราการเกิด - การตาย ความหนาแน่นของประชากร การเคลื่อนย้ายประชากร
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน ได้แก่ โครงสร้างของระบบบริหารการศึกษา ระบบบริหาร การศึกษา การคัดเลือกและกระบวนการเกณฑ์นักเรียน
4. ข้อมูลที่เกี่ยวกับการศึกษา ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน บุคลากร หลักสูตร อาคารเรียน ค่าใช้จ่าย และอื่น ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นว่างานข้อมูล สารสนเทศ เป็นงานที่หน่วยงานทางการศึกษาจะต้องจัดเก็บข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ประมวลผลให้เป็นข้อมูลที่มีคุณค่าต่อการตัดสินใจ หรือนำไปใช้ เราเรียกข้อมูลที่จัดกระทำแล้วว่าสารสนเทศ และควรจัดเก็บข้อมูล สารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ในลักษณะเป็นศูนย์ข้อมูล สารสนเทศของหน่วยงาน

ประเภทของแผน

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2530 : 21 - 23) ได้แบ่งประเภทของแผน ดังนี้

1. แผนแบ่งตามลักษณะการสั่งการและการควบคุม แบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ
 - 1.1 แผนที่มีลักษณะวางแนวทางให้ดำเนินการ มีลักษณะเชิงบังคับบังคับไม่ได้
 - 1.2 แผนชี้แนะ เป็นแผนที่ชี้แนะ มีเป้าหมายที่ตกลงไว้เพื่อชี้แนะแนวทาง
2. แผนซึ่งแบ่งตามระยะเวลา โดยทั่วไปมี 3 ประเภท คือ
 - 2.1 แผนระยะสั้น (1 - 2 ปี)
 - 2.2 แผนระยะปานกลาง (5 - 7 ปี)
 - 2.3 แผนระยะยาว (10 ปีขึ้นไป)
3. แผนซึ่งแบ่งตามขอบเขตพื้นที่ แบ่งเป็น
 - 3.1 แผนระดับชาติ
 - 3.2 แผนระดับภาค
 - 3.3 แผนระดับท้องถิ่น เช่น แผนระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือระดับหมู่บ้าน

4. แผนซึ่งแบ่งโดยลักษณะด้านมหภาคและจุลภาค ถ้าเป็นแผนระดับส่วนรวมขนาดใหญ่ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดว่าเป็นแผนมหภาค ส่วนแผนพัฒนาการศึกษาระดับจังหวัด ระดับอำเภอ หรือโรงเรียน จัดเป็นแผนระดับจุลภาค

5. แผนซึ่งแบ่งตามระดับองค์การ แบ่งเป็น

5.1 แผนระดับชาติ

5.2 ระดับกระทรวง/ทบวง

5.3 แผนระดับกรม

5.4 แผนระดับกอง

6. แผนซึ่งแบ่งตามลักษณะวิธีการวางแผน แบ่งได้ ดังนี้

6.1 แผนที่มีจุดมุ่งหมายเดียว เป็นแผนที่มีจุดมุ่งหมายเพียงอย่างเดียวภายในระยะเวลาอันสั้น

6.2 แผนเฉพาะสาขา เป็นการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะสาขา เช่น แผนการศึกษา แผนอุตสาหกรรม เป็นต้น

6.3 แผนบูรณาการ หรือแผนประสมประสาน เป็นแผนที่เน้นถึงกระบวนการประสมประสานกิจกรรมและหน่วยงานต่าง ๆ โดยกำหนดรูปแบบร่วมกัน

หลักการวางแผน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2532 : 3) เห็นว่าแผนเป็นข้อที่กำหนดที่คาดหวังในอนาคต เป็นที่รวมแห่งการปฏิบัติงานทั้งปวงขององค์การ แผนที่ดีจึงช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่การบริหารงาน การวางแผนควรมีหลักการ ดังนี้

1. การวางแผนทุกอย่างต้องทำก่อนการเริ่มงาน
2. แผนงานทุกแผนจะต้องเป็นสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์ของงาน
3. ปัจจัยสำคัญที่ต้องศึกษา เพื่อประกอบการวางแผนได้แก่ ข่าวสาร คน เงิน วัสดุ สิ่งของ สถานที่ เวลาและข้อจำกัดอื่น ๆ
4. แผนงานจะต้องบอกแนวทางปฏิบัติตามแผนไว้ล่วงหน้าทุกขั้นตอน

5. ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิศาสตร์ สภาพแวดล้อม ดินฟ้าอากาศ ค่านิยมของสังคม พฤติกรรมของบุคคล ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ

ผลที่ได้จากการวางแผน คือตัวแผน แผนอาจจะแบ่งได้เป็นประเภทต่าง ๆ ตามคุณลักษณะที่กำหนดเป็นตัวแผน ไม่ว่าจะแบ่งแผนในลักษณะใด เช่น ลักษณะการสั่งการ แบ่งตามระยะเวลา แบ่งตามขอบเขตของพื้นที่ แบ่งตามระดับองค์การ แบ่งตามลักษณะวิธีการวางแผน หรือวิธีอื่น ๆ แต่กระบวนการวางแผนซึ่งนักวางแผนได้แบ่งขั้นตอนไว้ต่างกันแต่สามารถสรุปได้ใกล้เคียงกัน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2532 : 5 - 7) กล่าวว่า กระบวนการจัดทำแผนมีอยู่ด้วยกัน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ขั้นตอนนี้นับว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นพื้นฐานของการวางแผนซึ่งจะทำให้ผู้บริหารทราบถึงสภาพปัจจุบันของหน่วยงานว่าเป็นอย่างไร อะไรคือปัญหาและความต้องการ
2. การวางแผน เป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามากำหนดแผนงานที่จะปฏิบัติต่อไป
3. การดำเนินงานตามแผน เป็นขั้นตอนที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับวางแผนการดำเนินงานตามแผนเป็นขั้นตอนที่จะทำให้ผู้บริหารรู้ว่าได้มีการปฏิบัติจริง และมีการปฏิบัติตามแผนหรือไม่
4. การประเมินผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการวางแผน ช่วยให้ผู้บริหารทราบว่าผลการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการมากน้อยเพียงใด

บทบาทของผู้บริหารในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

การดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนเป็นภาระหน้าที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้ได้แผนที่ดีและมีประสิทธิภาพในการจัดทำจึงควรจัดตั้งเป็นรูปคณะกรรมการสำหรับบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดทำแผนมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมการ ผู้บริหารควรเตรียมในเรื่อง การเก็บรวบรวมข้อมูลและเรื่องบุคลากรการวางแผนซึ่งสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

- 1.1 จัดประชุมครูและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน
- 1.2 จัดประชุมร่วมกันวิเคราะห์นโยบายของโรงเรียนและข้อมูลที่เก็บได้
- 1.3 ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและมอบหมายให้ปฏิบัติ
2. การวางแผน
 - 2.1 จัดประชุมคณะกรรมการ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายและรายละเอียดแผนงาน/โครงการ
 - 2.2 จัดประชุมครูหรือคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาโครงการ จัดสรรงบประมาณ จัดทำแผนปฏิบัติการ ตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างคู่มือบริหารโรงเรียน (แผนปฏิบัติการประจำปี)
3. ผู้บริหารโรงเรียนพิจารณาแผนเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีแล้วก่อนที่จะนำแผนนี้ไปดำเนินการผู้บริหารต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบก่อนแล้วจึงให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนินการได้

การพัฒนาหลักสูตร

ทาบ (Taba, 1962 : 9) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่โรงเรียนและครูผู้สอนจัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ตั้งจุดมุ่งหมาย

สมิทร คุณานุการ (2523 : 2) ให้ความหมายว่า หลักสูตร คือ โครงการให้การศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะสอดคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษา สำหรับ อารง บัวศรี (2532 : 6) เห็นว่าหลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่กำหนดไว้

จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตร สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นตามหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาการในด้านตามที่กำหนด

บทบาทของผู้บริหารกับการพัฒนาหลักสูตร

ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรมีอยู่ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สำหรับในส่วนภูมิภาค ได้แก่ เขตการศึกษา จังหวัด อำเภอ กลุ่มโรงเรียน โรงเรียนและชุมชน ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น มีกระบวนการใหญ่ ๆ อยู่ 3 กระบวนการ คือ การจัดทำหลักสูตรแม่บท การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร กระบวนการดังกล่าวนี้จะดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ซ้ำแล้วซ้ำเล่า จะสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อยกเลิกไม่ใช้หลักสูตรนั้นอีกต่อไป (ธารง บัวศรี. 2533 : 110)

ในการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรในระดับโรงเรียน องค์ประกอบส่วนใหญ่จะเป็นไปในแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรหรือให้ข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้เพราะตามระบบการศึกษาของไทยแล้วโอกาสที่แต่ละโรงเรียนจะดำเนินการพัฒนาหลักสูตรเป็นของตนเองนั้นยังไม่เปิดให้มากนัก ส่วนใหญ่มักจะเป็นไปในรูปที่ว่าโรงเรียนกำหนดวิชาใดวิชาหนึ่งขึ้นมาแล้วเขียนรายละเอียดและขอให้ผู้เกี่ยวข้องในส่วนกลางเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง จึงจะดำเนินการได้ และการดำเนินการเช่นนี้จะ เป็นในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาเป็นส่วนใหญ่ ระดับประถมศึกษาชั้นนั้น เขตการศึกษาจะดำเนินการโดยรวบรวมความคิดเห็น ข้อมูล และข้อเสนอแนะจากโรงเรียน จังหวัดไปพิจารณาโดยอาจจะเชิญบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในเขตศึกษานั้นไปร่วมดำเนินการพัฒนาด้วยก็ได้

สำหรับผู้บริหารโรงเรียน โดยความรับผิดชอบแล้วจะต้องรับผิดชอบในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ดังนั้น เมื่อรับผิดชอบด้านวิชาการจึงจะต้องเกี่ยวข้องและเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในระดับโรงเรียนของตนเป็นอย่างดี (ปรีชา คัมภีรปรกรณ์. 2531 : 141)

ฉะนั้น ผู้บริหารทุกระดับจะต้องมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตร ดังนี้

1. เป็นผู้ริเริ่มความคิดที่ว่าหลักสูตรไหนควรจะปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
2. เป็นผู้ให้คำปรึกษาในการดำเนินการในการพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
3. เป็นผู้รวบรวมความคิดเห็นหรือความต้องการของครูและนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในกรณีที่มีการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงนั้นอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของตน

4. ประสานความคิดเห็นระหว่างผู้กำหนดหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตร ในกรณีที่มี การพัฒนาหลักสูตรแล้ว และหลักสูตรจำเป็นต้องนำไปใช้ ผู้บริหารจะต้องถ่ายทอดความรู้ความ เข้าใจในเรื่องหลักสูตรให้แก่ผู้ใช้ คือครูให้เข้าใจอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพื่อผลในการปฏิบัติได้ อย่างถูกต้องและบังเกิดผล

การพัฒนาหลักสูตรของหน่วยงาน

ในการพัฒนาหลักสูตรส่วนกลางและหลักสูตรท้องถิ่นในระดับส่วนภูมิภาค มีหน่วยงานที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง เช่น จังหวัด อาเภอ โรงเรียนและชุมชนเป็นต้น ในการพัฒนาหลักสูตรมี กระบวนการใหญ่ ๆ อยู่ 3 กระบวนการ คือการจัดทำหลักสูตรแม่บท การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร กระบวนการดังกล่าวนี้จะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเป็นวงจรจะ สิ้นสุดก็ต่อเมื่อยกเลิก ไม่ใช่หลักสูตรนั้นอีกต่อไป

สำหรับหลักสูตรส่วนกลางทุกหน่วยงานจะมีบทบาทในการให้ความร่วมมือทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าในด้านการจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินผลหลักสูตร และหน่วยงานที่ มีหน้าที่นำหลักสูตร ไปใช้จริงก็จะมีบทบาทของผู้ปฏิบัติตามหลักสูตรเพิ่มขึ้น ในแง่ของความร่วมมือ นั้น มีทั้งในด้านการให้ข้อมูล การประชาสัมพันธ์การวิจัยและการศึกษาหาความรู้ ส่วนผู้ปฏิบัติตาม หลักสูตรก็จะต้องมีบทบาทในการสอน การประเมินผลการเรียน และการอบรมเด็กเพิ่มขึ้น

บทบาทของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรท้องถิ่นนั้น มีทั้งที่เป็นฝ่ายสนับสนุน ส่งเสริมฝ่ายปฏิบัติการ คือฝ่ายที่จัดทำหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้ บทบาทของแต่ละฝ่ายมีจุดเน้น ที่ต่างกัน กล่าวคือ ฝ่ายสนับสนุนส่งเสริมจะเน้นหนักไปทางด้านการวิจัยและพัฒนา การส่งเสริม วิชาการและประสานงาน ส่วนฝ่ายปฏิบัติการจะหนักไปในการบริหารงาน การควบคุมงานและ การประเมินผล

เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานในส่วนภูมิภาค จะเสนอออกในรูปตาราง (ธำรง บัวศรี, 2533 : 110 - 117) ดังนี้

ตาราง 1 บทบาทและหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรของหน่วยงาน

หน่วยงาน	การจัดทำหลักสูตร	การนำหลักสูตรไปใช้	การประเมินผลหลักสูตร
เขต	1. ศึกษาวิจัยและให้ข้อมูลแก่ส่วนกลางเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของจังหวัดต่าง ๆ ที่อยู่ในเขตเป็นส่วนรวมเพื่อประกอบการพิจารณาทำหลักสูตรของส่วนกลาง 2. รวบรวมปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรส่วนกลางที่จังหวัดต่าง ๆ นำไปใช้ 3. ร่วมมือกับส่วนกลางในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรใหม่เป็นระยะ ๆ ไป 4. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่และส่งเสริมให้แต่ละจังหวัดเข้าใจด้วย	1. ประสานงานการทำงานความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่แก่ทุกจังหวัดในเขต 2. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมการเพื่อนำหลักสูตรใหม่มาใช้ 3. ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการเพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ 4. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของจังหวัดต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ 5. ทำการวิจัยร่วมกับจังหวัดเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน	1. ร่วมมือกับจังหวัดในการประเมินผลหลักสูตร 2. ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการประเมินผล เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับจังหวัด 3. รวบรวมผลการประเมินผลหลักสูตรให้ส่วนกลางได้ทราบ 4. ร่วมมือกับส่วนกลางในการประเมินผลหลักสูตร

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วยงาน	การจัดทำหลักสูตร	การนำหลักสูตร ไปใช้	การประเมินผลหลักสูตร
เขต	5. ร่วมมือกับส่วนกลาง ในการทำหลักสูตร ทุกด้าน	6. ให้ความช่วยเหลือ ด้านวิชาการในการ ควบคุมคุณภาพของ หลักสูตร	
จังหวัด	1. รวบรวมข้อมูล ต่าง ๆ ที่ส่วนกลาง ต้องการเพื่อใช้ในการ พัฒนาหลักสูตร 2. ร่วมมือในการ ประชาสัมพันธ์ หลักสูตรใหม่เป็น ระยะ ๆ 3. ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตร ใหม่ 4. ให้ความคิดเห็น เกี่ยวกับการทำ หลักสูตรใหม่	1. เตรียมการให้พร้อม เพื่อการนำหลักสูตร ใหม่มาใช้ อาทิ สื่ออุปกรณ์การเรียน การสอน เครื่องมือ เครื่องใช้ อาคาร สถานที่ 2. บริหารงานการใช้ หลักสูตรให้ดำเนิน ไปด้วยดี 3. ควบคุมกำกับการใช้ หลักสูตรเพื่อรักษา คุณภาพ	1. ส่งเสริมความรู้ด้านการ ประเมินผลหลักสูตรแก่ โรงเรียน 2. จัดให้มีการประเมินผล หลักสูตรเป็นระยะ ๆ 3. ร่วมกับท้องถิ่น เพื่อแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นด้าน การประเมินผลหลักสูตร 4. ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ เรียนการสอนแก่เขต และส่วนกลาง เมื่อได้รับ การร้องขอ

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วยงาน	การจัดทำหลักสูตร	การนำหลักสูตร ไปใช้	การประเมินผลหลักสูตร
กลุ่มโรงเรียน (ถ้ามี)	1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาข้อดีข้อเสียของหลักสูตรที่ใช้อยู่ เพื่อแจ้งให้จังหวัดทราบ เพื่อมอบให้ตามความต้องการของส่วนกลาง 2. ให้ความร่วมมือในการทดสอบ ทดลองหลักสูตร เพื่อได้รับการร้องขอ 3. พยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ของส่วนกลางอย่างต่อเนื่อง 4. ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรใหม่ของส่วนกลางตามที่เห็นสมควร	1. ร่วมกับจังหวัดในการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่แก่โรงเรียน 2. ให้คำแนะนำแก่โรงเรียนในการเตรียมการเพื่อนำหลักสูตรมาใช้ 3. แนะนำช่วยเหลือในการจัดหาสื่อและอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการเรียนการสอน 4. ร่วมมือกับโรงเรียนและจังหวัดในการปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมินการเรียนการสอน	1. ปรับปรุงความรู้ของโรงเรียนด้านการประเมินผล 2. ศึกษาวิจัยการประเมินผลของแต่ละโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน 3. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการประเมินผลระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม 4. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผลของโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยและเพื่อประโยชน์ของจังหวัด

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วยงาน	การจัดทำหลักสูตร	การนำหลักสูตรไปใช้	การประเมินผลหลักสูตร
โรงเรียน	- รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาข้อดีข้อเสียของหลักสูตรที่ใช้อยู่ให้กลุ่มโรงเรียน - ให้ความร่วมมือในการทดสอบทดลองหลักสูตรใหม่เมื่อได้รับการร้องขอ - พยายามทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรใหม่ - ให้ข้อคิดเห็นในการทำหลักสูตรใหม่ของส่วนกลางในเมื่อมีโอกาส	- เตรียมการในการนำหลักสูตรใหม่มาใช้ - จัดการเรียนการสอนตามข้อกำหนดในหลักสูตร - ปรับปรุงการเรียนการสอนโดยนำนวัตกรรมใหม่มาใช้ - ปรับปรุงความรู้และทักษะในการสอนของครูและผู้บริหาร	- ปรับปรุงความรู้ของโรงเรียนในด้านการประเมินผล - ให้ข้อมูลแก่กลุ่มโรงเรียนและจังหวัดเกี่ยวกับการประเมินผลของโรงเรียน - ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการในการประเมินผล
ชุมชน	ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการ	ให้ความร่วมมือกับโรงเรียนเมื่อต้องการใช้ประโยชน์จาก	ให้ข้อมูลที่โรงเรียนต้องการเพื่อการประเมินหลักสูตร

ตาราง 1 (ต่อ)

หน่วยงาน	การจัดทำหลักสูตร	การนำหลักสูตร ไปใช้	การประเมินผลหลักสูตร
ชุมชน	ของท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของส่วนกลางในการจัดทำหลักสูตร 2. ให้อำเภอเห็นในฐานะเป็นเจ้าของท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของหลักสูตรที่ใช้อยู่ 3. ให้ความร่วมมือในการทดสอบทดลองหลักสูตรใหม่เมื่อได้	ท้องถิ่นในด้านการเรียนการสอน 2. ส่งเสริมในด้านการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน 3. ร่วมมือกับโรงเรียนในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและอื่น ๆ ที่ทางโรงเรียนต้องการ	2. ให้อำเภอแจ้งเจ้าหน้าที่ประเมินผลของส่วนกลางเมื่อได้รับการร้องขอ

ผู้บริหารการศึกษาในระดับอำเภอ เป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่ในส่วนภูมิภาค ย่อมจะมีบทบาทภาระหน้าที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรทั้งหลักสูตรส่วนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น โดยมีหน้าที่ปฏิบัติและประสานการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. การจัดทำหลักสูตร ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่ส่วนกลางต้องการเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร ประชาสัมพันธ์หลักสูตรใหม่ให้โรงเรียนทราบ ให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรใหม่ ประสานกับท้องถิ่นเพื่อสำรวจความต้องการและสภาพปัญหาหลักสูตร ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีเพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นใช้ในโรงเรียน

2. การนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ เตรียมความพร้อมเพื่อนำหลักสูตรใหม่ไปใช้บริหาร การใช้หลักสูตรให้เป็นไปด้วยดี ควบคุมกำกับการใช้หลักสูตรเพื่อรักษาคุณภาพให้การสนับสนุนการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ศึกษาวิจัยด้านการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน

3. การประเมินผลหลักสูตร ได้แก่ ส่งเสริมความรู้ด้านการประเมินผลหลักสูตรแก่โรงเรียน ร่วมจัดให้มีการประเมินผลหลักสูตรเป็นระยะ ๆ ร่วมกับท้องถิ่นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการประเมินผลหลักสูตร ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนแก่จังหวัด เขตการศึกษาและส่วนกลางเมื่อได้รับการร้องขอ

การนิเทศการศึกษา

ความหมายของการนิเทศการศึกษาถ้าจะกำหนดให้แน่นอนลงไปนั้น เป็นเรื่องที่ยาก เพราะการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาก็เปลี่ยนแปลงมาตลอด ดังนั้นความหมายของการนิเทศการศึกษาจึงเปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสมกับกาลเวลา สถานที่ และตามแนวความคิดทางการศึกษาของแต่ละยุคแต่ละสมัย

ความหมายของการนิเทศการศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป ได้มีผู้ให้ความหมายไว้กว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

ไวลส์ (Wiles. 1975 : 3 - 4) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษา คือ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การปรึกษาหารือหรือแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน การวางแผนร่วมกันเพื่อปรับปรุงให้สภาพการเรียนการสอนพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้น

สุพิชญา อีระกุล, กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และวิจิตร วรุตบางกูร (2524 : 4) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึงการส่งเสริมหรือจูงใจเกี่ยวกับการเรียนการสอน การฝึกฝนและอบรมผู้ปฏิบัติการสอน สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับสังัด อุทรานันท์ (2530 : 12) เห็นว่า การนิเทศการศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งสัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนของนักเรียน

นอกจากนี้ ยังมีนักการศึกษาอีกหลายท่านที่ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ซึ่งจะพอสรุปความหมายของการนิเทศการศึกษาได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และผู้มีหน้าที่นิเทศใช้ในการปรับปรุง แนะนำ พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือต่อกันระหว่างครูกับผู้นิเทศการศึกษา

ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศศึกษามุ่งที่จะช่วยเหลือและปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพื่อความเจริญงอกงามของนักเรียน ดังนั้นการนิเทศการศึกษาจึงมีความสำคัญและต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย ตามที่ บริกส์ และจัสต์แมน (นิพนธ์ กินาวงศ์. 2526 : 102 - 103 ; อ้างอิงมาจาก Briggs and Jusman. 1952) สรุปความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ 4 ประการ คือ

1. เพื่อเสริมสร้างความเป็นผู้นำทางวิชาชีพ
2. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจก้าวหน้าของครู
3. เพื่อปรับปรุงการสอนของครู
4. เพื่อเป็นแนวทางสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กระบวนการนิเทศการศึกษา

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 10 - 11) ได้เสนอกระบวนการนิเทศ เรียกว่า POLCA มีขั้นตอน ดังนี้

1. P = Planning Processes หมายถึง การวางแผนปฏิบัติงาน การคิดค้นปัญหา กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการ กำหนดเวลา กิจกรรมเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย
2. O = Organizing Processes หมายถึง การสร้างระบบในการดำเนินงาน กำหนดมาตรฐาน จัดแหล่งวิทยาการ จัดสรรหน้าที่ ประสานงาน วางรูปแบบองค์การ และพัฒนานโยบายการทำงาน

3. L = Leading Processes หมายถึง บทบาทในการเป็นผู้นำ การตัดสินใจจัดทํามูลสาร กระตุ้นบุคคลให้ทำงาน ให้กำลังใจในการทำงาน

4. C = Controlling Processes หมายถึง การควบคุมการปฏิบัติงาน การมอบหมายงาน อำนาจความสําคัญในด้านต่าง ๆ ตลอดจนพิจารณาองไข

5. A = Assessing Processes หมายถึง การตรวจสอบพิจารณาการปฏิบัติ การประเมินผลและวิจัยผลงาน เพื่อหาทางปรับปรุงให้ดีขึ้น

ลักษณะงานนิเทศการศึกษา

แฮร์ริส (Harris. 1975 : 13 - 14) กำหนดหลักการนิเทศการศึกษาไว้

10 ประการ คือ

1. งานเกี่ยวกับพัฒนาหลักสูตร
2. การจัดระบบการสอน
3. การเลือกสรรบุคลากร
4. การจัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวก
5. จัดวัสดุอุปกรณ์การสอน ตรวจสอบ คัดเลือกวัสดุอุปกรณ์การสอน
6. จัดฝึกอบรมบุคลากรประจำการ เพื่อความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ
7. จัดการประชุมนิเทศครูใหม่ เพื่อให้ครูใหม่สามารถปรับตัวในการปฏิบัติงาน
8. งานเกี่ยวกับหลักการและนโยบายในการปฏิบัติงาน
9. การสร้างความสัมพันธ์ชุมชน
10. งานประเมินผล

กิตติมา ปรีดีศิลป (2529 : 414) ได้กล่าวถึงลักษณะงานนิเทศการศึกษาในโรงเรียนว่าสามารถจัดเป็นหมวดหมู่ ได้ดังนี้

1. งานนิเทศเกี่ยวกับตัวครู
2. งานนิเทศเกี่ยวกับหลักสูตร
3. งานนิเทศเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน

4. งานนิเทศเกี่ยวกับการปรับปรุงวิชาชีพครู
5. งานนิเทศเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน
6. งานนิเทศเกี่ยวกับการค้นคว้าทดลอง

สำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531 : 23)

เห็นว่าลักษณะของการนิเทศ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้คำแนะนำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนการเตรียมงาน ประสานงานและควบคุมการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า งานนิเทศเป็นงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพครูให้มีความสามารถในการพัฒนาตนเองในด้านวิชาการ การเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

บุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2526 : 101 - 102) ได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้บริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารทุกระดับชั้นถือว่าทำหน้าที่ในการนิเทศการศึกษาทั้งสิ้น นับตั้งแต่ผู้บริหารระดับกรม กอง จังหวัด อำเภอและผู้บริหารโรงเรียน
2. ศึกษานิเทศก์ บุคคลที่ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาโดยตำแหน่งจริง ๆ เรียกว่า ศึกษานิเทศก์ ในระบบการนิเทศการศึกษาของไทย ศึกษานิเทศก์เป็นหน่วยงานหน่วยหนึ่งที่แยกออกจากงานบริหารโดยตรง แต่ยังทำหน้าที่เป็นคณะวิชาการของผู้บริหาร

รูปแบบการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษามีวิวัฒนาการมาเป็นเวลานาน เป็นศาสตร์และศิลปะอย่างหนึ่งที่มีรูปแบบในการดำเนินงานของตัวเอง สุพิชญา อีระกุล, กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ และ วิจิตร วรุตบางกูร (2524 : 33 - 35) กำหนดรูปแบบของการนิเทศการศึกษาเหมือนกับ สมัย รื่นสุบ (2525 : 13 - 14) สรุปได้ 4 ประการ ดังนี้

1. การนิเทศเพื่อแก้ไข เป็นการนิเทศเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนของครูเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา

2. การนิเทศเพื่อป้องกัน มุ่งที่จะช่วยป้องกันสิ่งผิดพลาดต่าง ๆ ไม่ให้เกิดขึ้นเพราะปัญหาเรื่องการเรียนรู้การสอนอาจเกิดขึ้นเมื่อใดก็ได้

3. การนิเทศเพื่อก่อให้เกิด เป็นการนิเทศที่มุ่งสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตมุ่งหวังพัฒนาระบบการเรียนรู้การสอนให้ดีขึ้น รู้จักหาวิธีการเรียนการสอนแบบแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาใช้ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ครูในทุก ๆ ด้าน

4. การนิเทศเพื่อการสร้างสรรค การนิเทศลักษณะนี้ มุ่งที่จะเสาะหาความสามารถพิเศษ อันซ่อนเร้นอยู่ในตัวครู แล้วดึงเอาสิ่งที่ดีเด่นเหล่านั้นออกมาให้ปรากฏ เป็นการเร้าแรงศักยภาพ ความริเริ่ม ความรู้สึกนึกคิดของครู เพื่อส่งเสริมให้เกิดผลงานที่ดีเด่นโดยผู้นิเทศกับครูร่วมแนวทางการปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จที่ตามมาให้เกิดขึ้นต่อไป

ประเภทของการนิเทศการศึกษา

ประเภทของการนิเทศการศึกษา มีนักการศึกษาให้ทัศนะและหลักการไปตามความเชื่อของแต่ละบุคคล แต่อย่างไรก็ตาม ถ้าแยกออกตามลักษณะความแตกต่างของวิธีการแล้วสามารถแยกได้ตามที่ ภิญญู สาร (2519 : 395 - 396) และสุพิชญา อีระกุล, กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และวิจิตร วรุตบางกูร (2524 : 38 - 39) มีความเห็นตรงกันสรุปได้ 5 แบบ คือ

1. การนิเทศแบบตรวจการ วิธีนี้เป็นการนิเทศเน้นหนักไปในด้านการบริหาร เป็นการตรวจผลงานของครูว่าสอนเป็นอย่างไร สอนอะไรบ้าง ดีหรือไม่คืออะไร การนิเทศแบบนี้ได้ช่วยในการปรับปรุงการเรียนการสอนกลับสร้างความรู้สึกลับคืนใจให้แก่ครู

2. การนิเทศแบบเสรีนิยม ใช้วิธีการตรวจและประมาณค่าว่าดีเลวเพียงใด ไม่มีการแนะนำให้ปรับปรุงการเรียนการสอน ปลอ่ยให้ครูสอนไปตามที่ครูเห็นสมควร

3. การนิเทศแบบบังคับ วิธีการนี้มุ่งเปลี่ยนแปลงการสอนและตัวครู จะมีกฎเกณฑ์ตายตัวกำหนดไว้เพื่อให้ครูปฏิบัติตาม ผู้นิเทศยึดตัวเองเป็นหลักให้ครูสอนตามที่ตนต้องการ จะทำการตรวจสอบตลอดเวลาว่าได้ดำเนินการ ไปตามที่กำหนดไว้หรือไม่ วิธีการนี้ทำให้ครูอึดอัดใจ และหยุดยั้งความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. การนิเทศแบบฝึกอบรมและแนะแนวทาง การนิเทศแบบนี้ผู้นิเทศได้คัดเลือกหรือกำหนดวิธีการที่ดีหรือคาดคิดว่าเหมาะสมไว้แล้ว จึงนำมาแนะนำฝึกฝนเทคนิคการสอนจัดอบรมให้ครูปฏิบัติตาม

5. การนิเทศแบบประชาธิปไตย เป็นการนิเทศ โดยนำวิธีการประชาธิปไตยมาใช้มุ่งหมายให้การทำงานเป็นกลุ่ม เน้นความร่วมมือร่วมใจส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ และการฝึกฝนการเป็นผู้นำ ผู้นิเทศเปรียบเสมือนผู้บริการและประสานงาน

จากแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา เห็นว่าการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่ผู้บริหารทุกระดับจะต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนางานวิชาการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาตัวครู ผู้บริหารโรงเรียนถือว่าเป็นผู้อยู่ใกล้ชิดกับครูมากที่สุด ย่อมรู้สภาพปัญหาต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาได้ทันเวลา ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้บริหารในระดับอำเภอควรมีบทบาทในการนิเทศการศึกษา ควบคุม ดูแล กระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูเห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จงกล ชมพันธ์ (2518 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังของครูใหญ่และครูสังกัดกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดปราจีนบุรีที่มีต่องานด้านวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ พบว่าครูใหญ่คาดหวังให้ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติหน้าที่ในด้านนิเทศอบรมและให้บริการทางวิชาการมากกว่าด้านอื่น ๆ แต่ครูคาดหวังให้ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติหน้าที่ในด้านการพัฒนาหลักสูตร แบบเรียน โครงการสอนและการนำสิ่งใหม่ ๆ มาใช้ในวงการศึกษามากกว่าด้านอื่น ๆ

สุจินต์ แยมแพ (2521 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของศึกษาธิการอำเภอที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานด้านวางแผน วัดผลการศึกษา จัดหลักสูตร อุปกรณ์การศึกษา ปานกลาง ส่วนการประสานงานนิเทศการศึกษา ได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และผลปฏิบัติงานด้านวิชาการไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุเพราะขาดการประสานงาน ประสานแผน การบริหารงานขาดเอกภาพ และประการสุดท้าย คือไม่มีงบประมาณเพียงพอ

สมบุญ มากบุญ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทศึกษานิเทศก์ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนราษฎร์ ในเขตการศึกษา 7 ผลการวิจัยพบว่า ทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนราษฎร์ที่มีต่อบทบาทที่เป็นจริงของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานโรงเรียนราษฎร์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านการบริหารงานธุรการและการเงิน ด้านบริหารบุคคลและวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับบทบาทที่คาดหวังของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานเกี่ยวกับโรงเรียนราษฎร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านการบริหารบุคคลและวิชาการ ด้านธุรการและการเงินแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับในทุกด้านทั้ง 4 ด้านพบว่ามีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สวัสดิ์ แก้วสมบุรณ์ (2525 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทที่เกี่ยวกับวิชาการของศึกษานิเทศก์ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การปฏิบัติงานด้านบุคลากรอยู่ในระดับสูงสุด ด้านธุรการและการเงิน ด้านวิชาการและด้านความสัมพันธ์ชุมชนรองลงมาตามลำดับ และจากผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและครูต่อพฤติกรรมการบริหารด้านบุคลากรและด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านธุรการและการเงิน และด้านความสัมพันธ์ชุมชน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติ

กองพันธ์ พลแสน (2526 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมบริหารงานของศึกษานิเทศก์ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การปฏิบัติงานด้านบุคลากรอยู่ในระดับสูงสุด ด้านธุรการและการเงิน ด้านวิชาการและด้านความสัมพันธ์ชุมชนรองลงมาตามลำดับ และจากผลการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารและครูต่อพฤติกรรมการบริหารด้านบุคลากรและด้านวิชาการมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านธุรการและการเงิน และด้านความสัมพันธ์ชุมชน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติ

โกวิทย์ กันยาวุฒิกุล (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการควบคุมและส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 5 พบว่าศึกษานิเทศก์ปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทที่เป็นจริงโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายด้านพบว่าด้านธุรการและการเงินปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สำหรับบทบาทที่คาดหวังของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าควรปฏิบัติงานในทุก ๆ ด้านอยู่ในเกณฑ์มาก

เสริมปัญญา เทียมวัน (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการและ
กิจกรรมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอตามทัศนะของศึกษาธิการอำเภอ นักวิชาการศึกษาและ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 พบว่าศึกษาธิการอำเภอ
ปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก คือ งานกิจกรรมการศึกษาปฏิบัติงานในระดับปานกลาง คือ งานวิชา
การและปฏิบัติงานในระดับน้อย คือ งานตรวจติดตามและประเมินผล เมื่อเปรียบเทียบทัศนะ
ศึกษาธิการอำเภอ นักวิชาการศึกษาและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เห็น
ว่าการบริหารงานวิชาการ งานตรวจติดตามและประเมินผล และงานกิจกรรมการศึกษาแตกต่าง
กัน แต่งานกิจกรรมพิเศษไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการปฏิบัติงานด้าน
ธุรการและการเงิน ด้านบุคลากรและด้านกิจกรรมการศึกษาในระดับมาก งานวิชาการมีการปฏิบัติ
ในระดับปานกลาง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษาและโรงเรียน
อนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนะต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ
โรงเรียนเอกชนแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน เอกชน เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2535 จำนวนทั้งสิ้น 115 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มประชากรในปีการศึกษา 2535 ใช้เกณฑ์การเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) จากประชากร จำนวน 115 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามระดับโรงเรียนเอกชน และสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลาก ตามตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับโรงเรียนเอกชน

ระดับโรงเรียนเอกชน	ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ระดับอนุบาลศึกษา	23	19
ระดับอนุบาลศึกษาถึงระดับประถมศึกษา	59	47
ระดับอนุบาลศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา	33	26
รวม	115	92

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดย

แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 จำนวน 30 ข้อ ในงาน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอแนะแนวทางปรับปรุงบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในงาน 3 ด้าน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยสรุปเนื้อหาสาระจากบทบาทของศึกษาธิการอำเภอ ตามแผนอัตรากาลัง 3 ปี ระยะที่ 2 (ปี 2533 - 2535) ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาบทบาทงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตข้อความจากตัวแปรที่ศึกษา และกำหนดรูปแบบของคำถาม
 2. สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตที่กำหนด แบบสอบถามมี 3 ตอน โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา ในงาน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา
 3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งได้รับข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงเกี่ยวกับภาษา
 4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง
- จำนวน 5 ท่าน คือ

4.1	ดร.บุญลือ ทองอยู่	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษกระทรวงศึกษาธิการ
4.2	นายณรงค์ สุขพยัคฆ์	ผู้ช่วยศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 6
4.3	นายสนธิรัก เทพเรณู	ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี
4.4	นายสุเทพ ชูเกียรติ	ศึกษาธิการอำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี
4.5	นางจิระพันธุ์ พิมพ์พันธุ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

เมื่อผู้เชี่ยวชาญแล้วให้คำแนะนำเกี่ยวกับภาษา การจัดลำดับข้อความของแบบสอบถามให้มีลักษณะสอดคล้องและต่อเนื่องกัน

5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขและได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ความเชื่อมั่น 0.98

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาภัณฑ์ ตรวจสอบครั้งสุดท้าย

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอบหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด ในเขตการศึกษา 6 เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียน เอกชนในจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ พร้อมส่อดของจดหมายติดแสตมป์และเจ้าหน้าที่ผู้วิจัย เพื่อส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนมายังผู้วิจัย โดยแบบสอบถามทุกฉบับมีรหัสกำกับไว้เพื่อตรวจสอบ

3. แบบสอบถามฉบับใดหากผู้ตอบยังไม่ตอบกลับมาถึงผู้วิจัยภายใน 15 วันนับจากวันที่ส่งไป ผู้วิจัยได้ออกไปติดตามและเก็บข้อมูลด้วยตนเองเป็นราย ๆ ไป

4. แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 92 ฉบับ ได้รับคืนมา 91 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 98.91 เป็นแบบสอบถามที่ใช้ได้ทั้งหมด ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาส่งไป 19 ฉบับ ได้คืน 19 ฉบับ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา ส่งไป 47 ฉบับ ได้คืน 47 ฉบับ และผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา ส่งไป 26 ฉบับ ได้คืน 25 ฉบับ

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

ตอบ มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

2. คำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นรายข้อและรายด้านเพื่อศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามความมุ่งหมายข้อที่ 1

3. คำนวณค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อและรายด้านของแบบสอบถามตอนที่ 2 เพื่อทราบการกระจายคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถาม

4. นำค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านตามระดับโรงเรียนมาแสดงให้เห็นในรูปกราฟ

5. เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนโดยทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One-way Classification) หรือ F - test หากปรากฏว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ แตกต่างกัน จะทดสอบความแตกต่างโดยนำไปทำการเปรียบเทียบพหุคูณวิธีนิวแมนคูลส์ (Newman - Keuls test)

6. ผู้วิจัยได้รวบรวมทักษะและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในแบบสอบถามปลายเปิด ตอนที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 60)
 2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 64)
 3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของตัวแปร 3 กลุ่ม โดย F - test (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 113)
 4. สถิติสำหรับตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 170 - 171)
- ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^x (Statistical Package for Social Science Version X)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - Distribution
SS	แทน	ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
df	แทน	ระดับความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ในงาน 3 ด้านคือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการนิเทศการศึกษา โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความมุ่งหมายข้อ 1

การแปลความหมาย ได้กำหนดเกณฑ์พิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- 1.00 - 2.33 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย
- 2.34 - 3.67 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
- 3.68 - 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียน ตามความมุ่งหมายข้อ 2

ตอนที่ 3 การแสดงค่าร้อยละของข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดอย่างอิสระเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ในงาน 3 ด้าน โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและรายด้าน

ตาราง 3 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนโดยรวมและเป็นรายด้าน

บทบาทของศึกษาธิการอำเภอ	$\bar{X}$	S
ด้านการวางแผนการศึกษา	3.16	1.01
ด้านการพัฒนาหลักสูตร	3.08	1.02
ด้านการนิเทศการศึกษา	3.04	1.04
รวมเฉลี่ย	3.10	1.02

จากตาราง 3 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีทัศนะว่าศึกษานิเทศก์การอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมทุกด้านและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของศึกษานิเทศก์การอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ด้านการวางแผนการศึกษา

ข้อที่	บทบาทของศึกษานิเทศก์การอำเภอ	$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการวางแผนการศึกษา</u>		
1	ส่งเสริมความรู้ในวิธีการและขั้นตอนการวางแผน	3.04	1.04
2	ชี้แจงถึงความสำคัญของการนำข้อมูลและสถิติไปใช้ในการวางแผน	3.54	1.03
3	ประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนใช้บริการข้อมูลที่อำเภอรวบรวมไว้	3.29	1.03
4	แนะนำให้โรงเรียนมีการสำรวจสภาพปัญหาทางวิชาการของแต่ละปีการศึกษา	3.07	0.96
5	ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาในพื้นที่และสถานศึกษา	3.06	0.92
6	เสนอแนะให้โรงเรียนกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับจุดเน้นระดับอำเภอ จังหวัดและนโยบายระดับชาติ	3.25	1.01
7	ให้ข้อเสนอแนะในการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียน	2.95	1.03
8	ชี้แนะและให้คำปรึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาระยะยาวของโรงเรียน	3.08	0.89

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอ	$\bar{X}$	S
9	สนับสนุนโรงเรียนในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	3.49	1.05
10	ส่งเสริมให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ ๆ	3.16	0.99
	รวม	3.16	1.01

จากตาราง 4 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีทัศนะว่าศึกษานิเทศก์อำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนด้านการวางแผนการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ในเรื่องชี้แจงถึงความสำคัญของการนำข้อมูลและสถิติไปใช้ในการวางแผน และเรื่องสนับสนุนโรงเรียนในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี นอกนั้นศึกษานิเทศก์อำเภอปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของศึกษานิเทศก์
 อำเภอบางบาลในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหาร
 โรงเรียนเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ข้อที่	บทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอบางบาล	X̄	S
	<u>ด้านการพัฒนาหลักสูตร</u>		
1	ชี้แจงโครงสร้างและสาระของหลักสูตรแก่บุคลากรในโรงเรียนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง	3.14	1.07
2	ให้การสนับสนุนเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือครู เอกสารการสอนและอื่น ๆ	3.54	0.93
3	ดูแลการบริหารของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้	3.65	0.94
4	เสนอข้อคิดเห็นในการปรับเนื้อหาหรือจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น	3.05	0.99
5	เสนอแนะให้โรงเรียนปรับปรุงการเรียนการสอนโดยนำทรัพยากรท้องถิ่น สื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้	3.12	1.05
6	ประสานการจัดตั้งศูนย์ผลิตและรวบรวมสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน	2.75	0.97
7	รวบรวมและประชาสัมพันธ์สถานประกอบการในชุมชนแก่โรงเรียน	2.86	1.01
8	ส่งเสริมความรู้ด้านการประเมินผลแก่ผู้บริหารและครู	3.19	0.98
9	จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการใช้หลักสูตรและการประเมินผลระหว่างโรงเรียน	2.64	0.89

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทของศึกษาธิการอำเภอ	$\bar{X}$	S
10	รวบรวมปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนเสนอไปยังจังหวัด เขตการศึกษาและส่วนกลาง	2.89	0.95
	รวม	3.08	1.02

จากตาราง 5 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนด้านการพัฒนาหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ในเรื่องดูแลการบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และเรื่องให้การสนับสนุนเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือครู เอกสารการสอนและอื่น ๆ ตามลำดับ นอกนั้นศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางยกเว้นเรื่อง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการใช้หลักสูตร และการประเมินผลระหว่างโรงเรียน ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย

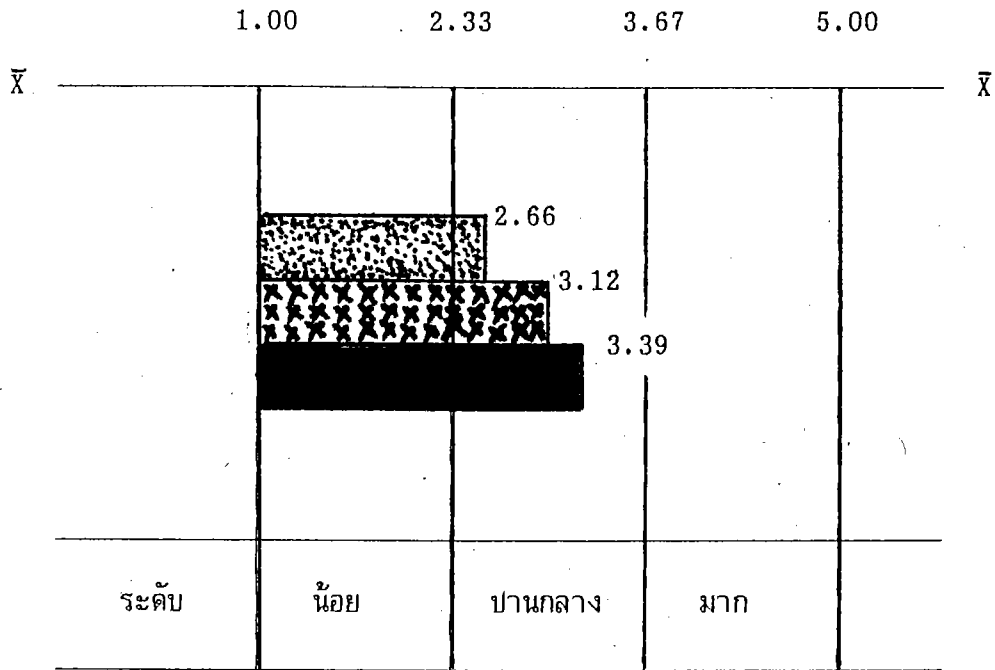
ตาราง 6 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการ
อำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชน ด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อที่	บทบาทของศึกษาธิการอำเภอ	$\bar{X}$	S
	<u>ด้านการนิเทศการศึกษา</u>		
1	จัดประชุมสัมมนาความรู้ทางวิชาการแก่ผู้บริหารและครู	2.89	1.10
2	เสนอแนะให้โรงเรียนจัดประชุมครูเพื่อร่วมพิจารณาแก้ปัญหา การเรียนการสอน	3.16	1.10
3	แนะนำให้ไปทัศนศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในด้าน การจัดการเรียนการสอน	2.83	1.06
4	ให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ และงานอื่น ๆ	3.09	0.96
5	กระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสอน	2.95	1.02
6	เสนอแนะให้ครูและผู้บริหารเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการสอน	3.23	0.96
7	เสนอแนะให้โรงเรียนมีการวัดผลและประเมินผล การเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไข	3.13	1.05
8	แนะนำให้โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดตั้ง ธนาคารข้อสอบ	2.74	1.14
9	สนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ	3.19	0.93
10	มีการตรวจเยี่ยมโรงเรียนเป็นประจำ	3.24	1.06
	รวม	3.04	1.04

จากตาราง 6 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนด้านการพัฒนาหลักสูตรโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจากค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อแล้วพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้นข้อที่ว่าแนะนำให้โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดตั้งธนาคารข้อสอบที่ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย

ตาราง 7 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนโดยรวมและเป็นรายด้าน

บทบาทของศึกษาธิการอำเภอ	N	การวางแผนการศึกษา		การพัฒนาหลักสูตร		การนิเทศการศึกษา		โดยรวม	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษา	19	2.72	1.01	2.62	1.08	2.66	1.10	2.66	1.07
ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึง ประถมศึกษา	47	3.16	0.99	3.12	1.01	3.07	1.06	3.12	1.02
ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึง มัธยมศึกษา	25	3.51	0.88	3.36	0.88	3.30	0.92	3.39	0.89
รวม	91	3.16	1.01	3.08	1.02	3.04	1.04	3.10	1.02

ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษา

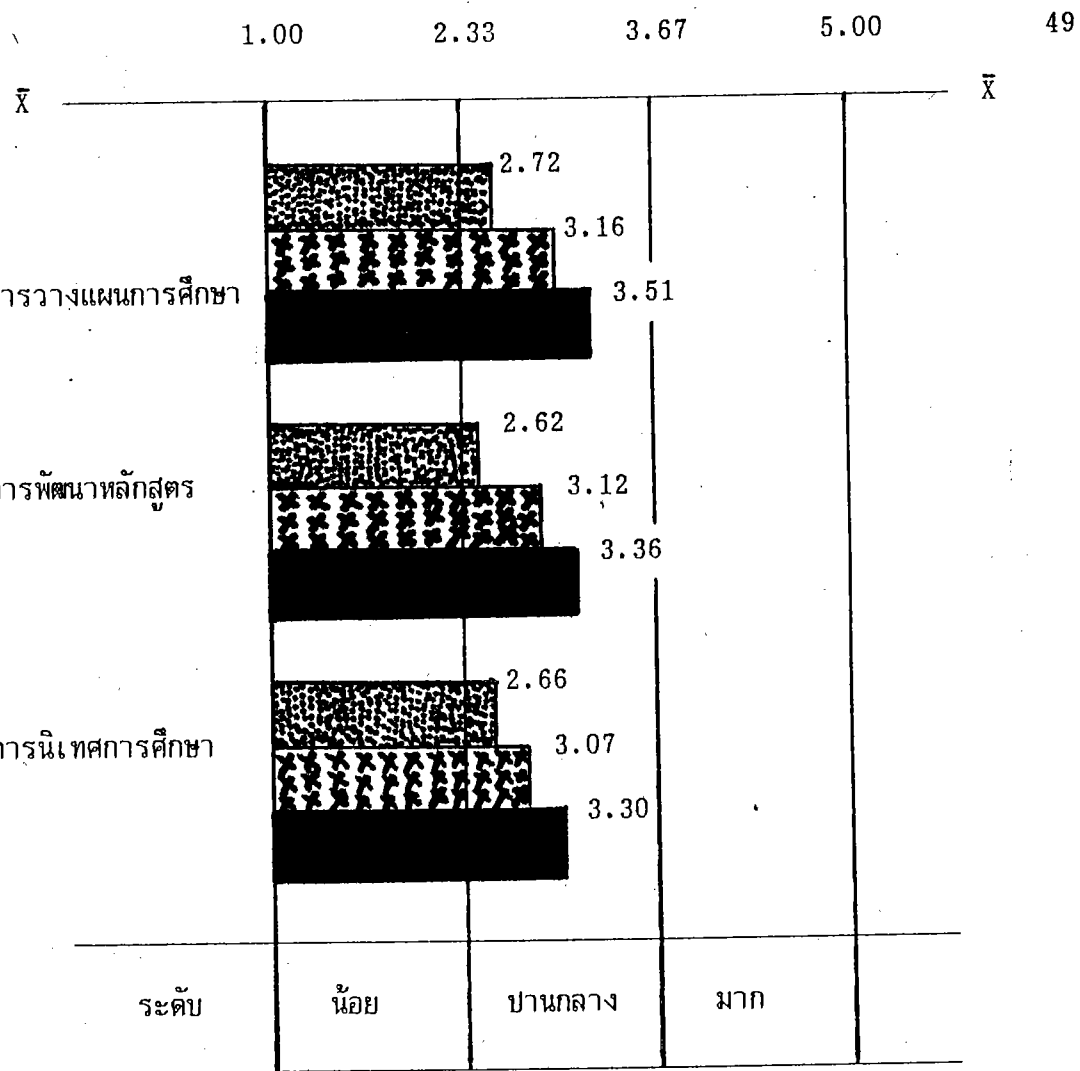

ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา

ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา

ภาพประกอบ 1 ระดับการปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ
โรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน โดยรวมทุกด้านจำแนกตาม
ระดับโรงเรียน

 ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษา

 ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา

 ระดับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา

ภาพประกอบ 2 ระดับการปฏิบัติของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียน
เอกชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนและเป็นรายด้าน

จากตาราง 7 ภาพประกอบ 1 และภาพประกอบ 2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจำแนกตามระดับโรงเรียนมีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

เพื่อตรวจสอบให้ชัดเจนว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของการปฏิบัติงานส่งเสริมวิชาการโรงเรียนเอกชนของศึกษาธิการอำเภอตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 จำแนกตามระดับโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่นั้น จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) หรือ F-Test ในตอนที่ 2 ต่อไป

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนจำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 โดยรวมและเป็นรายด้าน ดังตาราง 8 - 14

ตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 โดยรวมทุกด้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	5.71	2.85	2.82*
ภายในกลุ่ม	88	88.93	1.01	
รวม	90	94.64		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับต่าง ๆ มีทักษะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่าทักษะของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อด้วยวิธี Newman - Keuls test เพื่อตรวจสอบว่ากลุ่มตัวอย่างคู่ใดมีทักษะต่างกัน ตามตาราง 9

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียน ที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมเป็นรายคู่

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	อนุบาลศึกษา	อนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา	อนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา
		2.66	3.12	3.39
อนุบาลศึกษา	2.66	-	0.46	0.73*
อนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา	3.12		-	0.27
อนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา	3.39			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา เห็นว่า ศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา แต่ไม่พบความแตกต่างในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา กับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา

ตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
เอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงาน
วิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการวางแผนการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	6.81	3.40	3.59*
ภายในกลุ่ม	88	83.36	0.94	
รวม	90	90.17		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับต่าง ๆ มีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอ
ส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ด้านการวางแผนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่าทัศนะของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อด้วยวิธี Newman - Keuls test เพื่อตรวจสอบ
ว่ากลุ่มตัวอย่างคู่ใดมีทัศนะต่างกัน ตามตาราง 11

ตาราง 11 แสดงการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับ
โรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน
ด้านการวางแผนการศึกษาเป็นรายคู่

กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	อนุบาลศึกษา	อนุบาลศึกษา ถึงประถมศึกษา	อนุบาลศึกษา ถึงมัธยมศึกษา
		2.72	3.16	3.51
อนุบาลศึกษา	2.72	-	0.44	0.79*
อนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา	3.16		-	0.35
อนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา	3.51			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนด้านการวางแผนการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา เห็นว่า ศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา แต่ไม่พบความแตกต่างในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารโรงเรียน
เอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีค่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงาน
วิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการพัฒนาหลักสูตร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	6.12	3.06	3.11*
ภายในกลุ่ม	88	86.70	0.98	
รวม	90	92.82		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับต่าง ๆ มีทักษะว่าศึกษาธิการอำเภอ
ส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

จากการวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นปรากฏว่าทักษะของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อด้วยวิธี Newman - Keuls test เพื่อตรวจสอบ
ว่ากลุ่มตัวอย่างคู่ใดมีทักษะต่างกัน ตามตาราง 13

ตาราง 13 แสดงการเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับ

โรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน
ด้านการพัฒนาหลักสูตร เป็นรายคู่

กลุ่มผู้บริหาร โรงเรียน	$\bar{X}$	อนุบาลศึกษา	อนุบาลศึกษา ถึงประถมศึกษา	อนุบาลศึกษา ถึงมัธยมศึกษา
		2.62	3.12	3.36
อนุบาลศึกษา	2.62	-	0.50	0.74*
อนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา	3.12		-	0.24
อนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา	3.36			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา เห็นว่า ศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน มากกว่าผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา แต่ไม่พบความแตกต่างในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา กับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
เอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียนที่มีต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงาน
วิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการนิเทศการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	4.47	2.23	2.07
ภายในกลุ่ม	88	95.07	1.08	
รวม	90	99.54		

จากตาราง 14 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับต่าง ๆ มีทัศนะว่าศึกษานิเทศก์
ปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาโรงเรียนเอกชนไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 3 แสดงค่าร้อยละของข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดอย่างอิสระเกี่ยวกับ
บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหาร
โรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ดังต่อไปนี้

ตาราง 15 ค่าร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ
โรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6
ด้านการวางแผนการศึกษา

ทัศนะและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในบทบาทของศึกษาธิการอำเภอ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการวางแผนการศึกษา</u>		
1. มีความเหมาะสมดีแล้ว	20	18.20
2. ยังไม่เหมาะสม น่าจะให้ความสนใจมากขึ้น	23	20.93
3. ควรจัดสัมมนาหรือประชุมร่วมกับโรงเรียนทุกปีการศึกษา เพื่อสรุปปัญหา อุปสรรค เป็นข้อมูลในการจัดทำแผน ระยะยาวและระยะสั้นในปีต่อไป	24	21.84
4. ควรศึกษาหาความรู้ด้านการจัดทำแผนให้เข้าใจอย่าง ถ่องแท้เพื่อแนะนำโรงเรียนได้อย่างจริงจัง	1	0.91
5. ควรเข้ารับการอบรมจากสถาบันพัฒนาผู้บริหาร การศึกษาหรือศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรี	1	0.91
6. โรงเรียนควรมีส่วนรวมในการวางแผนงานโรงเรียน เอกชนในระดับอำเภอเพื่อให้เป็นไปแนวทางเดียวกัน	1	0.91
7. ควรเป็นศูนย์กลางการประสานงานโรงเรียนเอกชน ในการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศทางการศึกษา	1	0.91
8. ควรให้นักวิชาการศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน การศึกษาของโรงเรียน	2	18.20

จากตาราง 15 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 มีทัศนะและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ด้านการวางแผนการศึกษา ซึ่งมีค่าร้อยละ 18 ขึ้นไปจากค่ามากไปหาน้อย ได้แก่ ศึกษาธิการอำเภอควรจัดสัมมนา หรือประชุมร่วมกับโรงเรียนทุกปีการศึกษา เพื่อสรุปปัญหา อุปสรรคเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนระยะยาวและระยะสั้นในปีต่อไป ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม น่าจะให้ความสนใจมากขึ้น และการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอมีความเหมาะสมดีแล้วตามลำดับ นอกนั้นเป็นทัศนะและข้อเสนอแนะที่มีค่าร้อยละในระดับที่ต่ำกว่า

ตาราง 16 ค่าร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ
โรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการพัฒนา
หลักสูตร

ทัศนะและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในบทบาทของศึกษาธิการอำเภอ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการพัฒนาหลักสูตร</u>		
1. เหมาะสมดีแล้ว	18	16.38
2. ยังไม่เหมาะสม ควรส่งเสริมให้มากขึ้น	16	14.56
3. ควรจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นประจำ	13	11.83
4. ควรส่งเสริมหลักสูตรท้องถิ่นโดยให้บุคลากรมีความรู้ และสามารถจัดหลักสูตรท้องถิ่นได้	6	5.46
5. ควรประสานงานกับหน่วยศึกษานิเทศก์ให้มานิเทศการศึกษา เนื่องจากโรงเรียนเอกชนไม่มีศึกษานิเทศก์ประจำเขต	4	3.64
6. ควรชี้แจงเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือครูหรือเอกสารอื่น ๆ เมื่อได้มอบไปให้โรงเรียน	5	4.55
7. ควรมีการวิเคราะห์ประเมินผลหลักสูตรว่ามีข้อดี ข้อเสีย ประการใด เช่น ความเหมาะสมของเนื้อหา แล้วรายงาน ให้หน่วยงานระดับเหนือขึ้นไปทราบ	2	1.82
8. ควรมีการให้ความรู้ครูที่เลี้ยงโรงเรียนอนุบาลมากขึ้น	1	0.91
9. ควรมีการติดตามผลการใช้หลักสูตรอยู่เสมออย่างน้อย ภาคเรียนละ 3 ครั้ง ไม่ใช่ให้โรงเรียนรายงานผล เพียงอย่างเดียว	2	1.82

ตาราง 16 (ต่อ)

ทัศนะและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอ	ความถี่	ร้อยละ
10. อยากให้เสนอหน่วยงานระดับสูงขึ้นไปเกี่ยวกับจัดหลักสูตร อนุบาลเพราะปัจจุบันยังไม่มี	1	0.91
11. ควรเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรแก่โรงเรียน	1	0.91
12. ควรให้นักวิชาการศึกษามีส่วนร่วมแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร	1	0.91

จากตาราง 16 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 มีทัศนะและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งมีค่าร้อยละ 11 ขึ้นไปจาก ค่ามากไปหาน้อย ได้แก่ ศึกษานิเทศก์อำเภอปฏิบัติงานเหมาะสมดีแล้ว ศึกษานิเทศก์อำเภอปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม ควรส่งเสริมให้มากขึ้น และศึกษานิเทศก์อำเภอ ควรจัดประชุมสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรเป็นประจำ ตามลำดับ นอกนั้นเป็นทัศนะและข้อเสนอแนะที่มีค่าร้อยละในระดับที่ต่ำกว่า

ตาราง 17 ค่าร้อยละเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ด้านการนิเทศการศึกษา

ทัศนะและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในบทบาทของศึกษาธิการอำเภอ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการนิเทศการศึกษา</u>		
1. เหมาะสมดีแล้ว	20	18.20
2. ยังไม่เหมาะสม ควรออกนิเทศให้มากขึ้นกว่าเดิม	22	20.02
3. ควรจัดโครงการนิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่อง	6	5.46
4. ควรให้นักวิชาการศึกษาหรือเจ้าหน้าที่ออกนิเทศอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	6	5.46
5. ควรจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาให้แก่บุคลากรในโรงเรียน	4	3.64
6. ควรมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของการนิเทศภายใน	4	3.64
7. มักตรวจเยี่ยมเฉพาะโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ส่วนตัว	2	1.82
8. ควรมีแบบประเมินมาตรฐานของอำเภอสำหรับโรงเรียนกรอกแล้วส่งอำเภอเพื่อประเมินและแจ้งให้โรงเรียนปรับปรุงแก้ไขให้ได้มาตรฐาน	1	0.91
9. ควรจัดทำข้อสอบกลางและวิเคราะห์ให้ได้มาตรฐานเพื่อนำไปใช้ทดสอบนักเรียนในระดับมัธยม	1	0.91
10. สำนักงานศึกษาธิการอำเภอขาดนักวิชาการศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้หรือความชำนาญในการนิเทศการศึกษา	1	0.91
11. ควรให้คำแนะนำทุกเรื่องที่มาปรึกษา	1	0.91
12. ควรสรุปปัญหา อุปสรรคจากการนิเทศแจ้งให้โรงเรียนทราบ	1	0.91

ตาราง 17 (ต่อ)

ทัศนะและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในบทบาทของศึกษาธิการอำเภอ	ความถี่	ร้อยละ
13. ควรทำหน้าที่เพียงสนับสนุนส่งเสริมมากกว่าการควบคุม	1	0.91
14. ในระดับการศึกษาภาคบังคับควรหาวิธีพัฒนาครูให้มีความรู้ ในการวัดผลและประเมินผลอย่างถูกต้อง	1	0.91
15. มักจะ ไม่ออกนิเทศโดยตรงแต่จะร่วมกับศึกษานิเทศก์จาก เขตการศึกษาเท่านั้น	1	0.91

จากตาราง 17 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 มีทัศนะ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งมีค่าร้อยละ 18 ขึ้นไปจากค่ามากไปหาน้อย ได้แก่ ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม ควรออกนิเทศให้มากขึ้นกว่าเดิม และศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานเหมาะสมดีแล้วตามลำดับ นอกนั้นเป็นทัศนะและข้อเสนอแนะที่มีค่าร้อยละในระดับที่ต่ำกว่า

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าเรื่อง บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 สรุปได้ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ในงาน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน จำแนกตามระดับโรงเรียน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนะต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 92 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ถามทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในงาน 3 ด้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและมีค่าความเชื่อมั่น 0.98 แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนเกี่ยวกับบทบาทของ
ศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตอบอย่างอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าทางสถิติผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายข้อและรายด้านเพื่อศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในงาน 3 ด้าน และนำค่าคะแนนเฉลี่ยแสดงให้เห็นในรูปกราฟ
2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อและรายด้านเพื่อทราบการกระจายของคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถาม
3. เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตามระดับโรงเรียน 3 ระดับ ในงานทุกด้านโดยใช้ F - test หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยนำไปเปรียบเทียบพหุคูณแบบนิวแมนคูลส์ (Newman - Keuls test)
4. ผู้วิจัยสรุป รวบรวมทัศนคติและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน โดยการหาค่าร้อยละจากแบบสอบถามปลายเปิด

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 มีทัศนคติว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน ปรากฏว่า ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีด้านการ

วางแผนการศึกษา ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติมากกว่าด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายโรงเรียน ปรากฏว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนทุกระดับ ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของโรงเรียนแต่ละระดับจะพบว่า ศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มากกว่าโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และโรงเรียนอนุบาลศึกษา ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ ด้านการวางแผนการศึกษา ปรากฏว่าศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในเรื่อง ที่เจตนาถึงความสำคัญของการนำข้อมูลและสถิติไปใช้ในการวางแผน และเรื่อง สนับสนุนโรงเรียนในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก สำหรับเรื่องที่ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ได้แก่ เรื่อง ประสาน จัดตั้งศูนย์ผลิตและรวบรวมสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน นอกนั้นศึกษาธิการอำเภอ ปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ปรากฏว่าศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในเรื่อง ดูแลการบริหารโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และเรื่องให้การสนับสนุนเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือครู เอกสารการสอนอื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก สำหรับเรื่องที่ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในระดับปานกลางค่อนข้างน้อย ได้แก่ เรื่อง จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการใช้หลักสูตรและการประเมินผลระหว่างโรงเรียน และเรื่องประสานการจัดตั้งศูนย์ผลิตและรวบรวมสื่อ/อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน นอกนั้น ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ ด้านการนิเทศการศึกษา ปรากฏว่าศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในทุกเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนคติต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนทุกระดับมีทัศนคติไม่แตกต่างกันและเมื่อนำค่าเฉลี่ยความแตกต่างไปวิเคราะห์เป็นรายคู่ ปรากฏผลดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา กับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ด้านการวางแผนการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา

3. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 มีทัศนะและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมทุกด้านพิจารณาจากคำร้อยละ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากมีทัศนะและข้อเสนอแนะว่าศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม ควรให้ความสนใจในการส่งเสริมในทุกด้านมากขึ้น ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานเหมาะสมดีแล้ว และควรจัดประชุม สัมมนาโรงเรียนเอกชนในทุกเรื่องเป็นประจำ ตลอดจนให้นักวิชาการศึกษาของสำนักงานได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การพัฒนาหลักสูตรและนิเทศการศึกษาโรงเรียนเอกชนด้วย

การอภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในงาน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีทัศนะว่า ศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก

ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้แทนของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ส่งมาประจำอำเภอ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม ในระดับอำเภอ โดยปฏิบัติงานและประสานการปฏิบัติราชการของส่วนราชการทุกสังกัดในกระทรวงศึกษาธิการที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของอำเภอ จะเห็นว่าศึกษาธิการอำเภอมิบทบาทหน้าที่ครอบคลุมทั้งด้านการศึกษา ด้านการศาสนา และด้านการวัฒนธรรม โดยปฏิบัติงานให้กับกรมที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ส่งมาประจำอำเภอ เช่น กรมศิลปากร สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กรมวิชาการ กรมการศาสนา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และประสานการปฏิบัติราชการกับกรมที่มีหน่วยงานทางการศึกษา ได้แก่ กรมสามัญศึกษา กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้วยเหตุนี้ อาจทำให้ศึกษาธิการอำเภอทำหน้าที่ส่งเสริมวิชาการโรงเรียนเอกชนได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากจะต้องปฏิบัติงานให้กับกรมต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว

อีกประการหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้มอบหมายให้ศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลและส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียนเอกชนในส่วนภูมิภาค โดยแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2527) ในการบริหารโรงเรียนเอกชน มีงานอยู่ด้วยกัน 6 งาน คือ งานวิชาการ งานธุรการและการเงิน งานการบริหารบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารและสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ดูแล ส่งเสริมงานต่าง ๆ ของโรงเรียนเอกชนทั้งหมด ทำให้ศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการได้ไม่มากนัก เพราะจะต้องปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนเอกชนด้วย

อีกประการหนึ่ง การปฏิบัติงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่ได้กำหนดแนวทางในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนไว้ จึงทำให้ศึกษาธิการอำเภอแต่ละคนปฏิบัติได้ไม่เหมือนกัน ต่างคนต่างปฏิบัติขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ ความสนใจหรือการเห็นความสำคัญในงานวิชาการ จึงมีผลให้ศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการแตกต่างกันไป นอกจากนี้ โรงเรียน

เอกชนแต่ละแห่ง แต่ละระดับ อาจมีความต้องการความช่วยเหลือทางด้านวิชาการจาก
 ศึกษานิเทศก์อำเภอไม่เหมือนกัน เมื่อไม่ได้รับการร้องขอจากโรงเรียน ศึกษานิเทศก์อำเภอก็จะไม่
 เข้าไปช่วยเหลือดูแล ส่งเสริมอย่างเต็มที่ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความ
 เป็นอิสระ และโรงเรียนเอกชนได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัด เพื่อทำหน้าที่
 ประสานการบริหารงานโรงเรียน ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ฉะนั้นศึกษานิเทศก์อำเภอ จึงมี
 ความรู้สึกว่า โรงเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองได้ในการบริหารงานวิชาการ เป็นสาเหตุทำให้
 ผลการปฏิบัติโดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกองพันธ
 พลแสน (2526 : บทคัดย่อ) เรื่อง พฤติกรรมการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามทัศนะของ
 ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุบลราชธานี และสอดคล้องกับผลการวิจัยของโกวิทย์
 กัญญาพิบูล (2533 : บทคัดย่อ) เรื่อง บทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอในการควบคุมและส่งเสริม
 การดำเนินงานโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอและผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
 เขตการศึกษา 5 ที่พบว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีระดับการปฏิบัติงานวิชาการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
 จึงสรุปได้ว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมทุกด้านในระดับ
 ปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีทัศนะว่า ศึกษานิเทศก์
 อำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับ
 จากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศ
 การศึกษา กล่าวคือ

ด้านการวางแผนการศึกษา จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
 มีทัศนะว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ด้านการวางแผนการศึกษา
 มากกว่าด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากระทรวง
 ศึกษาธิการ มีนโยบายที่จะเร่งรัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ในด้านการศึกษาศาสนาและ
 การวัฒนธรรม ให้มีความคล่องตัวและสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น จึงกำหนดให้สำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ
 ปฏิบัติงานใน 3 ลักษณะ คือเป็นศูนย์ข้อมูลและการวางแผน ศูนย์บริการและประสานงาน
 และศูนย์ติดตามและประเมินผล ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2527 เป็นต้นมา (สำนักงานปลัดกระทรวง

ศึกษาธิการ. 2533 : 120) ด้วยเหตุนี้ ศึกษาธิการอำเภอ จึงปฏิบัติหน้าที่ในบทบาททางวิชาการ เน้นหนักไปทางด้านการจัดข้อมูล สารสนเทศ นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูล สารสนเทศแก่หน่วยงาน การศึกษาภายในอำเภอตลอดจนให้บริการข้อมูลที่เก็บรวบรวมและวิเคราะห์แล้วแก่สถานศึกษา ทุกสังกัด จัดทำแผนและประสานการจัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานและ สถานศึกษาภายในอำเภอ มากกว่างานวิชาการเรื่องอื่น ๆ

นอกจากนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ยังได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ ประสานและการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรมของอำเภอ ไว้ค่อนข้างชัดเจน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา มิได้กำหนดไว้ จึงทำให้ศึกษาธิการอำเภอมีการปฏิบัติและส่งเสริมงานวิชาการ ด้านการวางแผนการศึกษา มากกว่าด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา

จากผลการวิจัย ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในเรื่อง ชี้แจงถึงความสำคัญของการนำ ข้อมูลและสถิติไปใช้ในการวางแผน สนับสนุนโรงเรียนในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี มากกว่าในเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า ศึกษาธิการอำเภอเห็นว่า โรงเรียน เอกชนส่วนใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนจะเข้ามาบริหารงานโดยไม่ได้ผ่านขั้นตอนการคัดเลือก เหมือนกับผู้บริหารโรงเรียนของรัฐบาล คือ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนส่วนมาก ได้แก่ เจ้าของ โรงเรียนหรือผู้รับใบอนุญาต หรือไม่ก็เป็นบุตรหลานของเจ้าของโรงเรียน การเข้าสู่ตำแหน่ง จึงไม่ผ่านกระบวนการคัดเลือกและเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนจาก สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ศึกษาธิการอำเภอจึงเห็นความสำคัญ ของการชี้แจงข้อมูลสถิติ และสนับสนุนให้โรงเรียนวางแผนมากกว่าในเรื่องอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้อง กับผลการวิจัยของจุมพล พูลภัทรชีวิน (2532 : 93) เรื่อง ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา : ปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์ต่อโรงเรียนเอกชน พบว่า โรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูง รูปแบบการบริหารงาน ของโรงเรียนจะมีการวางแผนเป็นระบบและมีการติดตามอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการพัฒนาหลักสูตร ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในเรื่อง ดูแลการบริหารโรงเรียน ให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ให้การสนับสนุนเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือครู เอกสาร การสอนและอื่น ๆ มากกว่าเรื่องอื่น ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ศึกษาธิการอำเภอ เป็นผู้

ปฏิบัติงานให้กับกรมวิชาการ ซึ่งกรมวิชาการมีหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรแม่บท ติดตามการใช้หลักสูตรในโรงเรียน และประเมินผลหลักสูตร ประกอบกับกรมวิชาการได้ทำการประเมินผลนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดหรือไม่ โดยมอบหมายให้ศึกษาธิการอำเภอ เป็นผู้ดำเนินการในการประเมินผลเป็นประจำทุกปี จากบทบาทนี้จึงทำให้ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติหน้าที่ควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนตั้งแต่ชั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยอาจกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเครื่องมือในการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในระดับอำเภอ ให้สอดคล้องกับจังหวัด เขตการศึกษาและส่วนกลางทุกระดับชั้นเรียน

นอกจากนั้น สำนักงานศึกษาธิการอำเภอยังปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะศูนย์บริการและประสานงานของทุกหน่วยงาน สถานศึกษาของอำเภอ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ตลอดจนกรมอื่น ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ หรือหน่วยงานอื่นใดที่มีความประสงค์จะเผยแพร่ ส่งเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรคู่มือครู เอกสารการสอนและอื่น ๆ ทางการศึกษา ก็มักจะส่งผ่านมายังสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เพื่อให้ดำเนินการต่อหรือประสานการจัดส่งให้แก่โรงเรียนเอกชนต่อไป

อีกประการหนึ่ง โรงเรียนแต่ละจังหวัดได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัด มีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนซึ่งเลือกตั้งกันเองจากผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เพื่อดำเนินการประสานการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดให้เป็นไปในแนวเดียวกัน เช่น จัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางด้านการบริหารงานทั่วไป และงานวิชาการ การจัดประชุมสัมมนาด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การจัดทำข้อสอบวัดผลประเมินผล ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานของโรงเรียนเอกชน ซึ่งในการประชุมของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอจะเข้าไปประชุมเพื่อให้คำแนะนำ ปรัชษาหารือและแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับงานวิชาการและงานอื่น ๆ ก็ต่อเมื่อกลุ่มโรงเรียนได้แจ้งให้ทราบ ฉะนั้น ศึกษาธิการอำเภออาจเห็นว่าโรงเรียนเอกชนสามารถบริหารงานวิชาการได้ โดยมีกลุ่มโรงเรียนเอกชนจังหวัดคอยให้ความช่วยเหลือกันเอง ทำให้บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรจึงมีไม่มากนัก

ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านนี้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เห็นว่าศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติได้น้อยกว่าด้านอื่น ๆ อาจเป็นเพราะว่า การส่งเสริมโรงเรียนเอกชนมีถึง 6 งาน ดังที่กล่าวไปแล้วในตอนต้น ตามที่ไวลส์ (Wiles. 1975 : 3 - 4) กล่าวว่าการศึกษา คือ การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การปรึกษาหารือหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การวางแผนร่วมกันเพื่อปรับปรุงให้สภาพการเรียนการสอนพัฒนาไปในแนวทางที่ดีขึ้น ฉะนั้น ศึกษาธิการอำเภอจึงมีหน้าที่ที่จะต้องให้การนิเทศแก่โรงเรียนเอกชนในทุกงาน ทุกเรื่องตามที่ผู้บริหารโรงเรียนหรือครูโรงเรียนเอกชนมาขอคำปรึกษาหารือ นอกเหนือไปจากให้การนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ แต่การปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอมิงานที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับไว้อย่างชัดเจน ได้แก่ งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ งานอาคาร สถานที่ และงานบริหารบุคลากร แต่งานวิชาการไม่มีการกำหนดระเบียบปฏิบัติไว้ จึงทำให้ศึกษาธิการอำเภอไม่สามารถให้การนิเทศ แนะนำ ชี้แจง พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอน หรือการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากผลการวิจัยปรากฏว่า ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติในเรื่อง มีการตรวจเยี่ยมโรงเรียนเป็นประจำมากกว่าในเรื่องอื่น ๆ แสดงว่าศึกษาธิการอำเภอได้ออกนิเทศโรงเรียนเป็นประจำ แต่อาจจะมิได้ให้คำแนะนำปรึกษาหารือเกี่ยวกับงานวิชาการ ไปให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องที่กำหนดไว้ในระเบียบ กฎหมาย และข้อบังคับ ซึ่งศึกษาธิการอำเภอสามารถชี้แจงให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนด้วยความมั่นใจ ด้วยเหตุนี้ทำให้ศึกษาธิการอำเภอไม่ได้กระทำการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับงานวิชาการเท่าที่ควร

2. เมื่อวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนตามระดับโรงเรียน ที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน โดยรวมทุกด้านปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา กับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ด้านการวางแผนการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา ถึงมัธยมศึกษา มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษากับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา กับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา

สำหรับด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา และโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทักษะต่อบทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัย อาจจะพิจารณาถึงข้อมูลเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนทั้ง 3 ระดับได้ดังต่อไปนี้

ขนาดของโรงเรียน โรงเรียนระดับอนุบาลศึกษา จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอนุบาลศึกษาซึ่งมี 3 ระดับชั้น คือ อนุบาลศึกษาปีที่ 1 ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 และชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 3 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาในระดับนี้ก็เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กในการเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาภาคบังคับขั้นพื้นฐานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ซึ่งหลักสูตรการเรียนการสอน กรมวิชาการ ยังไม่ได้จัดไว้มีเพียงแต่แผนการสอนโดยมิได้มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทางด้านวิชาการ ปัญหาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในระดับนี้จึงมีไม่มากนัก

โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา ก็จะมีการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาอันเป็นการศึกษาภาคบังคับต่อจากระดับอนุบาลศึกษา มีชั้นเรียนเพิ่มขึ้นนอกเหนือไปจากชั้นอนุบาลอีก 6 ชั้นเรียน คือ ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 จะเห็นได้ว่าจำนวนชั้นเรียนที่จัดการเรียนการสอนมีถึง 9 ชั้นเรียนทั้งระดับอนุบาลศึกษาและระดับประถมศึกษา จากข้อมูลนี้แสดงว่าขนาดโรงเรียนของโรงเรียนอนุบาลศึกษากับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษาจะต้องแตกต่างกันในทุกด้าน ได้แก่ จำนวนชั้นเรียน จำนวนนักเรียน จำนวนอาคารเรียน จำนวนบุคลากร จำนวนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอน จำนวนพื้นที่ของโรงเรียน และประการสำคัญ คือ หลักสูตรประถมศึกษาซึ่งเป็นเครื่องชี้วัดของความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนทั้งสองระดับ

เมื่อพิจารณาโรงเรียนที่เปิดสอนระดับอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา จะเห็นว่า
 โรงเรียนดังกล่าว แตกต่างไปจากโรงเรียนอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา
 นอกจากจำนวนนักเรียน ครู อาคารเรียน วัสดุอุปกรณ์ พื้นที่ของโรงเรียน ได้แก่ หลักสูตรคือ
 มีหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นเพิ่มขึ้นอีก 3 ชั้นเรียน และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ชั้นเรียน
 รวมเป็น 6 ชั้นเรียน สรุปได้ว่าโรงเรียนอนุบาลศึกษาจัดการเรียนการสอน 3 ชั้นเรียน
 โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา 9 ชั้นเรียนและโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา
 15 ชั้นเรียน

การที่ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา กับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึง
 มัธยมศึกษา มีทัศนะโดยรวม และเป็นรายด้านทั้ง 2 ด้านคือ ด้านการวางแผนการศึกษาและด้าน
 การพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าขนาดของโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา
 มีความแตกต่างกันมาก ระดับปัญหาในการบริหารงานวิชาการก็แตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียน
 อนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา และหลักสูตรมัธยม
 ศึกษา นอกเหนือไปจากโรงเรียนอนุบาลศึกษา

อีกประการหนึ่ง จุดเน้นการจัดการศึกษาของรัฐระหว่างโรงเรียนทั้ง 2 ระดับ
 ก็ต่างกัน คือ ระดับอนุบาลศึกษา มุ่งเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อเข้าเรียนในการศึกษา
 ภาคบังคับ ส่วนระดับอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มุ่งพัฒนาความรู้ความสามารถการประกอบอาชีพ
 ตามควรแก่วัย และพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม จึงทำให้ศึกษาธิการอำเภอเข้าไปส่งเสริม
 งานวิชาการโรงเรียนอนุบาลศึกษา น้อยกว่าโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา

สำหรับโรงเรียนอนุบาลศึกษากับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษาและ
 โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษากับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษาที่ไม่พบความ
 แตกต่างกันนั้น อาจจะมีสาเหตุมาจาก ขนาดของโรงเรียนทั้งสองกลุ่มถึงแม้จะมีความแตกต่างกัน
 แต่ก็ไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มโรงเรียนที่จัดสอนในระดับอนุบาลศึกษาเพียงระดับเดียวกับ
 โรงเรียนที่จัดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา ฉะนั้น ศึกษาธิการอำเภอจึงมีความ
 รู้สึกว่าโรงเรียนอนุบาลศึกษากับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษาที่มีขนาดใกล้เคียงกัน
 และในทางอ้อมเดียวกันโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษา กับโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึง

มัธยมศึกษา มีขนาดไม่แตกต่างกันมากนัก จึงทำให้ศึกษาธิการอำเภอดูแล เอาใจใส่ส่งเสริมงานวิชาการระหว่างโรงเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

ส่วนผู้บริหารโรงเรียนเอกชนทุกระดับ มีทัศนะว่าศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในด้านการนิเทศการศึกษา ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ศึกษาธิการอำเภอ ไม่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับงานวิชาการมากเท่าที่ควร ทั้งที่ผลการวิจัยชี้ว่าศึกษาธิการอำเภอ มีการตรวจเยี่ยมเป็นประจำในโรงเรียนเอกชนทั้ง 3 ระดับ มากกว่าเรื่องอื่น ๆ และอีกประการหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนได้ส่งศึกษานิเทศก์มาประจำไว้ที่สำนักงานศึกษาธิการเขตทุกเขตการศึกษา เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลืองานวิชาการโรงเรียนเอกชน จึงทำให้ศึกษาธิการอำเภอคิดว่าโรงเรียนเอกชนมีศึกษานิเทศก์คอยให้ความช่วยเหลืออยู่แล้ว บทบาทในการส่งเสริมการนิเทศงานวิชาการจึงมีไม่มากนัก

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ศึกษาธิการอำเภอควรส่งเสริมงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ให้มากขึ้น โดยให้ความช่วยเหลือส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดประชุม สัมมนาผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนทุกปีการศึกษา เพื่อสรุปปัญหา อุปสรรคไว้ใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหารงานวิชาการในปีต่อไป ศึกษาธิการอำเภอควรเป็นผู้นำในการจัดทำแผนพัฒนาระยะยาวของอำเภอ ในด้านการวัดผลและประเมินผลหลักสูตรและการเรียนการสอนทุกระดับ ศึกษาธิการอำเภอควรร่วมมือกับโรงเรียนจัดทำข้อสอบ วิเคราะห์ข้อสอบ และจัดตั้งธนาคารข้อสอบของอำเภอตลอดจนสรุปวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเสนอไปจังหวัด เขตการศึกษา กรมวิชาการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อให้ความช่วยเหลือโรงเรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2. ศึกษาธิการอำเภอควรให้ความสนใจในการนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับงานวิชาการให้มากขึ้นกว่างานด้านอื่น ๆ หรือใกล้เคียงกัน โดยร่วมมือกับผู้บริหารโรงเรียนเอกชนและศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดระบบ

การเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน การฝึกอบรมบุคลากร การทำงานร่วมกัน การวัดผลและการประเมินผล ตลอดจนการค้นคว้าทดลอง หรือผลิตสื่อในการเรียนการสอนและการวิจัยทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนเอกชน

3. ศึกษาธิการอำเภอ ควรให้ความสนใจโรงเรียนทุกระดับการศึกษาให้ทัดเทียมกัน โดยเฉพาะโรงเรียนระดับอนุบาลศึกษา เพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และแผนพัฒนาการศึกษาของชาติ ที่มุ่งเน้นการขยายการศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา อันเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กเพื่อเข้าศึกษาในระดับการศึกษาภาคบังคับต่อไป โดยให้การส่งเสริมเกี่ยวกับข้อมูลจำนวนเด็กที่มีอายุ 3 - 5 ปี สนับสนุนเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา และให้คำแนะนำปรึกษาในด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ ทั่วไป

4. ศึกษาธิการอำเภอ ควรประสานการจัดทำแผนปฏิบัติงานส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนกับศึกษานิเทศก์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ส่งมาประจำในเขตการศึกษา และปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้ร่วมกัน

5. ศึกษาธิการอำเภอ ควรประสานหรือพบปะกับผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนเอกชนเป็นประจำ เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนความต้องการของโรงเรียนเกี่ยวกับงานวิชาการและงานด้านอื่น ๆ เช่น การประชุมร่วมกับกลุ่มโรงเรียนเอกชนเดือนละอย่างน้อย 1 ครั้ง การรับทราบความต้องการหรือปัญหา อุปสรรคของผู้บริหาร ครูและนักเรียนทางไปรษณีย์ และทางอื่น ตามความเหมาะสมเพื่อหาทางขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความรวดเร็วและเกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. งานวิชาการจัดว่าเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาของโรงเรียน ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตการศึกษาอื่นทั่วประเทศ เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบหาข้อสรุปเป็นแนวปฏิบัติที่เชื่อถือได้

2. ควรศึกษาสภาพปัญหาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ว่ามีปัญหาคืออะไรบ้างเพื่อหาแนวทางแก้ไข

3. ควรศึกษาความต้องการของโรงเรียนเอกชนเกี่ยวกับการส่งเสริมงานวิชาการ
ของโรงเรียนเอกชนของศึกษาธิการอำเภอ ว่าผู้บริหารและครูมีความต้องการอย่างไรบ้าง
เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลในการวางแผนปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- _____ . "กระตุ่น สช. คุมคุณภาพครูเอกชน," เคลินิวส์. 12 มิถุนายน 2535. ✓
- ✓ กองพันธ์ พลแสน. พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุบลราชธานี. ปรินิพพานี กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา. ✓
- กิตติมา ปรีดีติลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. ✓
- ✓ ไกวิทย์ กันยาวุฒิกุล. บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการควบคุมและส่งเสริมงานของโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของศึกษาธิการอำเภอและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนเขตการศึกษา 5. ปรินิพพานี กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา. ✓
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). ม.ป.ท., 2535. ✓
- _____ . แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2535. ✓
- คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน ✓
- _____ . คู่มือผู้บริหารโรงเรียนเอกชน : การจัดทำแผนบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : กองโรงเรียนสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2532. ✓
- _____ . สรุปสาระสำคัญจากการประชุมศึกษาธิการเขต ศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2531. อัดสำเนา. ✓

คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน.

(แผ่นพับ). จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสเฉลิมฉลองกระทรวงศึกษาธิการครบรอบ 100 ปี,

กรุงเทพฯ : ม.ป.ป.

★ จงกล ชมพันธ์. ความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาททางด้านวิชาการของศึกษาธิการอำเภอในทัศนะ
ของครูสังกัดกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัดในจังหวัดปราจีนบุรี.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2518. อัดสำเนา.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาเอกชน : ปัจจัยที่ส่งผลสัมฤทธิ์
ต่อโรงเรียนเอกชน. รายงานการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2532.

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. แนวคิดและวิธีการวางแผนการศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2530.

ธงชัย สันติวงศ์ และสกลัย กิตติจิตต์. การวางแผน. กรุงเทพฯ : เอเชียเพรส, 2525.

ธารง บัวศรี. "ท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตร," ใน คู่มือการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอ.
กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2533.

_____. ทฤษฎีหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.

นิพนธ์ กิณางค์. หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิมพ์เณศ, 2526.

บุญลือ ทองอยู่ และปราโมทย์ เจนการ. "การรวบรวมและจัดทำข้อมูล," ใน
ประมวลคำบรรยายการประชุมสัมมนานักวิชาการศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

ประชุม รอดประเสริฐ และคนอื่น ๆ. การกระจายด้านบริการและทรัพยากรทางการศึกษา
ของการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดเจเอเอ็นที, 2531,

ปรีชา คัมภีรภรณ์. "การวางแผนการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร,"

ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนพัฒนาโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 9.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2531.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. คู่มือการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ 2535.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศรีอนันต์, 2535.

_____. คู่มือการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2533.

_____. เอกสารประกอบการฝึกอบรมบุคลากรในโครงการพัฒนาสำนักงานศึกษานิเทศก์

จังหวัด/อำเภอ ปี 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

_____. การวางแผนและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.

ปิยะ ใสธร. การศึกษา : ปัญหาที่รอคนแก้. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2530.

_____. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2519.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.

กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525. ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2527.

_____. คำสั่งที่ ศธ. 687/2519 เรื่อง อำนาจหน้าที่และแนวปฏิบัติราชการของ

ศึกษานิเทศก์จังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอ. ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2519.

ศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 6, สำนักงาน. สถิติการศึกษาปีการศึกษา 2534. สพบรี :

สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 6, 2535.

_____. รายงานตรวจสอบคุณภาพการศึกษา วิชาคณิตศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 ปีการศึกษา 2533. สพบรี : สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 6,

2534.

สังัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม,

2530.

- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล, 2522. ✓
- ★ สวัสดิ์ แก้วสมบูรณ์. บทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการของศึกษานิเทศก์.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา. ✓
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- ★ สมบุญ มากบุญ. บทบาทศึกษานิเทศก์ในทัศนะผู้บริหารและครูโรงเรียนราษฎร์
ใน เขตการศึกษา 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2524. อัดสำเนา. ✓
- สมัย รื่นสุข. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. ลพบุรี : วิทยาลัยครูเทพสตรี ลพบุรี,
2525. ✓
- ★ สัจจันต์ แยมแพ. ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ที่มีต่อการปฏิบัติงานด้านวิชาการ
ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา. ✓
- สุพิชญา อีระกุล, กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และวิจิตร วรตบางกูร. การนิเทศการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยากร, 2524. ✓
- สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศึกษิตสยาม, 2523.
- ★ เสริมปัญญา เทียมวัน. การบริหารงานวิชาการและกิจกรรมการศึกษาของศึกษานิเทศก์
ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์ นักวิชาการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
เขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา. ✓
- อนันต์ เกตุวงศ์. หลักและเทคนิคการวางแผน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2526. ✓
- อุทัย หิรัญโต. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2519. ✓

- Davis, Keith. Human Relation at Work. New York : McGraw - Hill Book, Inc., 1962.
- Harris, Ben M. Supervisory Behavior in Education. 2nd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice - Hall, 1975.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," in Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607 - 610 ; 1970.
- Taba, Hilda. Curriculum Development : Theory and Practice. New York : Harcourt, Brace - World, Inc., 1962.
- Wiles, Kimboll. Supervision for Better Schools. 4th ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice - Hall, Inc., 1975.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน

ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มุ่งศึกษาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6
2. คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านหรือหน้าที่การงานของท่านแต่ประการใด เพราะการเสนอผลจะไม่เสนอเป็นรายโรงเรียนแต่ละจะเสนอเป็นภาพรวมซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางปรับปรุงและพัฒนาบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6
3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับระดับโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ในงาน
- 3 ด้านคือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา
 - ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนที่สมควรดำเนินการ
4. ขอให้ท่านได้ตอบคำถามให้ครบทุกข้อและทุกตอน ด้วยความรู้สึกที่แท้จริงและเป็นจริงมากที่สุด จึงจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย
5. ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน หมายถึง ครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียน

ตอนที่ 1

ระดับโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย / ลง () ที่ตรงกับระดับโรงเรียนที่ท่านทำหน้าที่เป็นผู้บริหารอยู่ในปัจจุบัน

- () โรงเรียนระดับอนุบาลศึกษา
- () โรงเรียนระดับอนุบาลศึกษา ถึง ระดับประถมศึกษา
- () โรงเรียนระดับอนุบาลศึกษา ถึง ระดับมัธยมศึกษา

ตอนที่ 2

บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ในงาน 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา

คำชี้แจง

ตามทัศนะของท่าน ท่านเห็นว่าบทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในแต่ละข้อมีการปฏิบัติมากน้อยเพียงใด โปรดตอบโดยกาเครื่องหมาย / ลง ในช่องว่างทางขวามือตรงกับสภาพความคิดเห็นของท่านมากที่สุดในแต่ละข้อ เพียงข้อเดียว โดยมีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- มากที่สุด หมายถึง ศึกษานิเทศก์อาเภอมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด
- มาก หมายถึง ศึกษานิเทศก์อาเภอมีระดับการปฏิบัติมาก
- ปานกลาง หมายถึง ศึกษานิเทศก์อาเภอมีระดับการปฏิบัติปานกลาง
- น้อย หมายถึง ศึกษานิเทศก์อาเภอมีระดับการปฏิบัติน้อย
- น้อยที่สุด หมายถึง ศึกษานิเทศก์อาเภอมีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุดหรือไม่มีการปฏิบัติเลย

ข้อที่	บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก เอง
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
<u>ด้านการวางแผนการศึกษา</u>							
1.	ส่งเสริมความรู้ในวิธีการและขั้นตอนการวางแผน						
2.	ชี้แจงถึงความสำคัญของการนำข้อมูลและสถิติไปใช้ในการวางแผน						
3.	ประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนใช้บริการข้อมูลที่อำเภอรวบรวมไว้						
4.	แนะนำให้โรงเรียนมีการสำรวจสภาพปัญหางานวิชาการของแต่ละปีการศึกษา						
5.	ส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษาในพื้นที่และสถานศึกษา ..						
6.	เสนอแนะให้โรงเรียนกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาโดยสอดคล้องกับจุดเน้นระดับอำเภอจังหวัด และนโยบายในระดับชาติ						
7.	ให้ข้อเสนอแนะในการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาในโรงเรียน						
8.	ชี้แนะและให้คำปรึกษาในการจัดทำแผนพัฒนาระยะยาวของโรงเรียน						

ข้อที่	บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก เอง
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
9.	สนับสนุนโรงเรียนในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี						
10.	ส่งเสริมให้มีการประเมินผลการปฏิบัติเป็นระยะ ๆ						
<u>ด้านการพัฒนาหลักสูตร</u>							
1.	ชี้แจงโครงสร้างและสาระของหลักสูตรแก่บุคลากรในโรงเรียนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง						
2.	ให้การสนับสนุนเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตร คู่มือครู เอกสารการสอนและอื่น ๆ						
3.	ดูแลการบริหารของโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้						
4.	เสนอข้อคิดเห็นในการปรับเนื้อหาหรือจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่น						
5.	เสนอแนะให้โรงเรียนปรับปรุงการเรียนการสอนโดยนำทรัพยากรท้องถิ่น สื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้						

ข้อที่	บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก เอง
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
6.	ประสานการจัดตั้งศูนย์ผลิตและรวบรวมสื่อ/อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน						
7.	รวบรวมและประชาสัมพันธ์สถานประกอบการในชุมชนแก่โรงเรียน						
8.	ส่งเสริมความรู้ด้านการประเมินผลแก่ผู้บริหารและครู						
9.	จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการใช้หลักสูตรและการประเมินผลระหว่างโรงเรียน						
10.	รวบรวมปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ของโรงเรียนเสนอไปยังจังหวัด เขตการศึกษา และส่วนกลาง						
<u>ด้านนิเทศการศึกษา</u>							
1.	จัดประชุมสัมมนาความรู้ทางวิชาการแก่ผู้บริหาร และครู						
2.	เสนอแนะให้โรงเรียนจัดประชุมครูเพื่อร่วมพิจารณาแก้ปัญหาการเรียนการสอน ..						

ข้อที่	บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน	ระดับการปฏิบัติ					ข้อนี้ สำหรับ ผู้วิจัย กรอก เอง
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
3.	แนะนำให้ไปทัศนศึกษาดูงานโรงเรียนที่มี ชื่อเสียงในด้านการจัดการเรียนการสอน						
4.	ให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหาร งานวิชาการและอื่น ๆ						
5.	กระตุ้นให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการสอน						
6.	เสนอแนะให้ครูและผู้บริหารเข้ารับ การอบรม						
7.	เสนอแนะให้โรงเรียนมีการวัดและประเมิน ผลการเรียนเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไข						
8.	แนะนำให้โรงเรียนมีการวิเคราะห์ข้อสอบ และจัดตั้งธนาคารข้อสอบ						
9.	สนับสนุนให้ครูศึกษาหาความรู้ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ						
10.	มีการตรวจเยี่ยมโรงเรียนเป็นประจำ						

ตอนที่ 3

คำชี้แจง

ท่านมีความเห็นว่า บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียน
เอกชน ในปัจจุบันมีความเหมาะสมหรือไม่ สมควรมีแนวปฏิบัติประการใด โปรดแสดงความคิดเห็น
ตามความรู้สึกที่เป็นจริง พร้อมข้อเสนอแนะ

1. ด้านการวางแผนการศึกษา

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการนิเทศการศึกษา

.....

.....

.....

.....

"ขอขอบคุณที่กรุณาตอบจนครบทุกข้อ"

ที่ ทม 1007/2755

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

6 พฤศจิกายน 2535

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์
เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายธนวรรธน์ ไสยประภาส เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญา
นิพนธ์ เรื่อง บทบาทของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมวิชาการโรงเรียนเอกชน ตามที่คณะ
ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สุกัญญา คิยะสุวรรณ ประธาน

ผศ.สมหมาย รอดโพธิ์ทอง กรรมการ

สิ่งที่มีนิตยสารของความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถาม

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258 - 4119

ที่ ทม 1007/3221

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

20 พฤศจิกายน 2535

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน ศึกษาธิการจังหวัด.....

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายธนวรรธก์ ไสยประภาส เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมวิชาการโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ.สุกัญญา คิยะสุวรรณ ประธาน

ผศ.สมหมาย รอดโพธิ์ทอง กรรมการ

สิ่งที่มีนิติใคร่ของความอนุเคราะห์ คือ ขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัด
ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนธันวาคม 2535 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258 - 4119

ที่ พิเศษ/2535

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอสระโบสถ์
ถนนวังเพลิง - หนองม่วง ลบ 15240

1 ธันวาคม 2535

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นายธนวรรธก์ ไสยประภาส ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอสระโบสถ์
จังหวัดลพบุรี ขณะนี้กำลังศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังศึกษาปริญญาโท เรื่อง บทบาทของศึกษาธิการอำเภอ
ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
เขตการศึกษา 6 เพื่อให้การปริญญานิพนธ์ สำเร็จสมบูรณ์ตามขั้นตอน ใคร่ขอความอนุเคราะห์
ท่านได้ตอบแบบสอบถามเพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามและส่งคืนผู้วิจัยภายในวันที่ 5 ธันวาคม
2535 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนวรรธก์ ไสยประภาส)
ศึกษาธิการอำเภอสระโบสถ์

ที่ พิเศษ/2535

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอสระโบสถ์
ถนนวังเพลิง - ท้องม่วง ลป 1524

9 ธันวาคม 2535

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า นายธนวรรธก์ ไสยประภาส ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอสระโบสถ์
จังหวัดลพบุรี ขณะนี้กำลังศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังศึกษาปริญญานิพนธ์ เรื่อง บทบาทของศึกษาธิการอำเภอ
ในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
เขตการศึกษา 6 เพื่อให้การทำปริญญานิพนธ์สำเร็จสมบูรณ์ตามขั้นตอน ใคร่ขอความอนุเคราะห์
ท่านได้ตอบแบบสอบถามเพื่อนำผลมาวิเคราะห์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตอบแบบสอบถามและส่งคืนผู้วิจัยภายในวันที่ 24 ธันวาคม
2535 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนวรรธก์ ไสยประภาส)

ศึกษาธิการอำเภอสระโบสถ์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายธนวรรธก์ ชื่อสกุล ไสยประภาส
 เกิดวันที่ 14 เดือน มิถุนายน พุทธศักราช 2497
 สถานที่เกิด อำเภอสว่างวีรญ จังหวัดอ่างทอง
 ประวัติการศึกษา
 พ.ศ. 2514 ม.ศ. 3 โรงเรียนสัสดีอานวยวิทย์
 พ.ศ. 2518 ปกศ.สูง วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
 พ.ศ. 2520 กศ.บ. (เคมี) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
 พ.ศ. 2536 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2521 อาจารย์ 1 โรงเรียนชัยบาดาลวิทยา อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี
 พ.ศ. 2527 ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอบ้านแพรก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 พ.ศ. 2529 ศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี
 พ.ศ. 2531 ศึกษาธิการอำเภอกิ่งอำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดลพบุรี
 พ.ศ. 2534 ศึกษาธิการอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

บทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน
ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6

บทคัดย่อ
ของ
ธนวรรธก์ ไสยประภาส

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

เมษายน 2536

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตการศึกษา 6 ที่มีต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชน ในงาน 3 ด้านคือ ด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2535 จำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วย F - test

ผลการวิจัยพบว่า

1. ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ศึกษาธิการอำเภอส่งเสริมงานวิชาการ โรงเรียนเอกชนทั้ง 3 ด้าน โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือด้านการวางแผนการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษา
2. ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลศึกษา โรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงประถมศึกษาและโรงเรียนอนุบาลศึกษาถึงมัธยมศึกษา มีทัศนะต่อบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ในด้านการวางแผนการศึกษา และด้านการพัฒนาหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่พบความแตกต่างในด้านการนิเทศการศึกษา

ROLES OF DISTRICT SUPERINTENDENTS IN PROMOTING ACADEMIC
AFFAIRS IN PRIVATE SCHOOLS AS PERCEIVED BY PRIVATE
SCHOOL ADMINISTRATORS IN EDUCATIONAL REGION VI

AN ABSTRACT

BY

TANAWAT SAIYAPRAPAS

Presented in partial fulfillment of the requirement for the
Master of Education degree in Educational Administration
at Srinakharinwirot University

April 1993

The purposes of this research were to study and to compare the opinions of the private school administrators towards the roles of district superintendents in promoting academic affairs of private schools in Educational Region 6 in 3 aspects : educational planning, curriculum development and educational supervision.

The samples comprised 92 private school administrators in educational fiscal year 2535. The rating scale questionnaires were used to collect the data. The data were analysed by $\bar{X}$, S.D. and F-test

The findings were as follows :

1. As perceived by private school administrators, the district superintendents promoted academic affairs of private schools at moderate level in educational planning, curriculum development and educational supervision respectively.

2. The opinions of administrators classified by school levels are statistically significant different at .05 level in the aspect of educational planning and curriculum development, but there is no significant difference in the aspect of educational supervision.